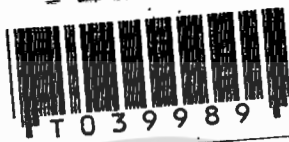

บทเรียนวีดีทัศน์ เรื่อง การร้องเพลงรำวงมาตรฐาน ระดับประถมศึกษา

VIDEO ON INSTRUCTION CLASSICAL RAMWONG IN
ELEMENTARY SCHOOL

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2544

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน... 39989
วัน, เดือน, ปี 20 ก.ค. 2544

ISBN 974 - 648 - 307 - 2

b.....
i.....

สงวนลิขสิทธิ์... สำหรับการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์...
สงวนลิขสิทธิ์... ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึง... นำไปใช้

**VIDEO ON INSTRUCTION CLASSICAL RAMWONG IN
ELEMENTARY SCHOOL**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY
IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2001

ISBN 974 – 648 – 307 - 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2001

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

เอกสาร KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG นี้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับ ประถมศึกษา
นักศึกษา	นางสาวปิยะรัตน์ แดงฉ่ำ
รหัสประจำตัว	40064402
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา
พ.ศ.	2544
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิทย์ กาญจนพันธุ์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์ส่วนกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ

จากผลการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis title	Video instruction on classical ramwong inElementary school
Student	Miss Piyarat Tangcham
Student ID.	40064402
Degree	Master of Industrial Education
Program	Education Technology in Vocational and Technical Education
Year	2001
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Supit Karnjanapun
Thesis Co-Advisor	Assistant ProfessorAschara Suebsinskulchai

ABSTRACT

The purposes of this research were to study, the effectiveness of Video instruction on classical Ramwong in Elementary school and compare of students' learning achievement between studying from Video instruction and regular teaching method.

The sample groups were randomly selected from Primary Section, grade 1, The samples divided into 2 groups each consisted of 30 students, namely The Experimental Group 1 with Video instruction and Control Group 2 with regular teaching method.

The research result revealed that learning achievement from Video Instruction was higher than regular teaching method at 0.05 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้รับคำแนะนำขั้นตอนการทำวิจัยจาก รศ.ดร.สุพิทย์ กาญจนพันธุ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกด้วยความซาบซึ้งอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผศ.อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำขั้นตอนการทำวิจัย โดยเฉพาะในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขอขอบพระคุณผศ.อรรถพร ฤทธิเกิด , ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ , ดร.สุรสิทธิ์ ราตรี และ ผศ.สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ ที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำขั้นตอนการทำวิจัย และเทคนิคต่าง ๆ ในการเขียนวิทยานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ประเมินบทเรียนเทปวีดิทัศน์ และช่วยแนะนำ ชี้แนะข้อบกพร่องในส่วนที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและครูใหญ่ พร้อมทั้งคุณครู โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ จนทำให้การวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปิยะรัตน์ แดงถ้ำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 หลักสูตรวิชาดนตรี-นาฏศิลป์.....	5
2.2 เพลงพื้นเมือง.....	6
2.3 ความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลง.....	6
2.4 การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก.....	8
2.5 ลักษณะของเด็กในด้านการใช้ภาษาสื่อสาร.....	15
2.6 การพัฒนาของวิดิทัศน์.....	18
2.7 การผลิตวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน.....	19
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	25
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4.1 ผลการสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน...	31
4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน.....	33
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	34
5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	34
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	34
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
5.6 สรุปผลการวิจัย.....	35
5.7 อภิปรายผลการวิจัย.....	35
5.8 ข้อเสนอแนะ.....	36
5.9 ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป.....	36
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	40
ก. หนังสือราชการ.....	41
ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	50
ค. แบบประเมินสื่อการสอนบทเรียนวีดิทัศน์.....	52
ง. การคำนวณค่าสถิติ.....	54
จ. แบบทดสอบ.....	59
แบบทดสอบ.....	60
เฉลยแบบทดสอบ.....	61
ฉ. แผนการสอน.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการสอน.....	63
กำหนดการสอน.....	64
๗ สคริปต์บทเรียนวิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน ระดับประถมศึกษา.....	65
ประวัติผู้เขียน.....	73

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 เกณฑ์การตีความหมายของการแสดงความคิดเห็น.....	26
4.1 แสดงผลการผลการประเมินสอบทเรียนวิทัศน์ของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา.....	31
4.2 แสดงผลการผลการประเมินสอบทเรียนวิทัศน์ของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคการ ผลิตสื่อ.....	32
4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบหลังเรียนของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	33
ง1 แสดงการหาค่าความชุก(p).....	55
ง2 แสดงค่าอำนาจแยก(r).....	56
ง3 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามหลักสูตรประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา โครงสร้างความรู้ของหลักสูตรมุ่งพัฒนาให้ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ค่านิยม และการจัดการทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถ คิด และแก้ปัญหา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้, กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช.), กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.), กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.), กลุ่มประสบการณ์พิเศษ

สำหรับเนื้อหาที่ผู้วิจัยจะนำเสนอ นั้น จัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.) วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาค่านิยม เจตคติ พฤติกรรม และบุคลิกภาพ เน้นการเป็นคนช่างคิด ช่างทำ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้กิจกรรมจริยศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา ดนตรีและนาฏศิลป์ ลูกเสือ-เนตรนารี ยูวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังนี้ มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการเกี่ยวกับความดีความงาม การรักษาสุขภาพกายและจิต มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิเคราะห์แก้ปัญหา มีความสามารถในการแสดงออก และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีความเสียสละ สามัคคี มีวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู กตเวทิตะ รักการทำงาน เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย มีความสนใจแสวงหาความรู้และรูปแบบการทำงานใหม่ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ความรู้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต ปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาและพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้

ขอบข่ายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ แบ่งเป็น

กิจกรรมเน้นจังหวะ

กิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง

กิจกรรมนาฏศิลป์

ตามเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษานั้น คือ กิจกรรมเน้นการฟังและการร้องเพลง มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของเพลงไทยเดิม เข้าใจในอารมณ์เพลง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงความรู้สึกจากการรับรู้ความไพเราะของเพลง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่าย

ทอดความรู้สึก ออกมาเป็นเรื่องราวเกิดความชื่นชมในการร้องเพลง ฟังเพลง เพื่อให้ผู้เรียนนำกิจกรรมการฟัง และการร้องเพลง ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ด้วยความเพลิดเพลิน

ในการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาณัน ตามหลักสูตรประถมศึกษา ปี พ.ศ. 2521 ครูผู้สอนจะต้องสอนนาฏศิลป์และดนตรี ซึ่งได้รวมการขับร้องเพลงไทยเดิมเอาไว้ด้วย ปัญหาที่พบคือ ครูผู้สอนมักจะจบการศึกษาทางวิชาเอกมาเพียงด้านใดด้านหนึ่ง เพียงอย่างเดียว เช่นจบเอกนาฏศิลป์ แต่ไม่ได้เรียนร้องเพลงมาให้เกิดปัญหาในการสอนร้องเพลง เกี่ยวกับการใช้เสียง อักขระในการออกเสียง และท่วงทำนองเพลง ดังนั้นผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวคิดที่จะสร้าง บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ววงมาตรฐานระดับประถมศึกษา เป็นสื่อหลัก เพื่อให้ผู้เรียนทราบประวัติความเป็นมาและความหมายของร่ววงมาตรฐานพร้อมทั้งฝึกทักษะ การใช้สายตาในการอ่านเนื้อเพลงในวีดิทัศน์ ใช้หูฟังเสียงท่วงทำนองดนตรี และปากก็ได้เปล่งเสียงร้องตามไปด้วย ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ในการใช้ประสาทสัมผัสส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้เรียน การเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดลักษณะคือครูจะเปิดเทปคลาสเซท ให้นักเรียนฟังเพลง จากนั้นครูจะร้องให้นักเรียนฟังทีละวรรคและให้นักเรียนร้องตาม ซึ่งจะไม่มีเสียงดนตรีประกอบ นักเรียนจะได้ทำนองเพลงแต่ขาดจังหวะและเสียงดนตรี และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นการช่วยแก้ปัญหา การร้องเพลงของครูที่มีเสียงผิดเพี้ยนอันเนื่องมาจากครูผู้สอนที่ไม่ได้เรียนร้องเพลงมาโดยตรง ได้อีกทางหนึ่ง

การที่ได้เลือกเพลงร่ววงมาตรฐานมาสร้างเป็นบทเรียนวีดิทัศน์ นั้นนอกจากจะให้นักเรียนได้เรียนร้องเพลงแล้ว ภาพประกอบที่อยู่ในวีดิทัศน์ซุคนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนกิจกรรมนาฏศิลป์ของผู้เรียนได้ต่อไป

ปัจจุบันแม้ว่าจะมีสื่อต่างๆเกิดขึ้นมากมาย แต่เทปโทรทัศน์ก็ยังมีได้ลดความความสำคัญลงไป จากการที่เทปโทรทัศน์เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย สามารถดึงดูดความสนใจเหมาะสำหรับการเรียนรู้ มีความสะดวกในการใช้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมีวิธีใช้ที่ง่ายและสามารถย้อนกลับไปดูใหม่ได้เท่าที่ความต้องการดังเช่น

ไพบูลย์ จันทยศ (2526:42) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวีดิโอเทปที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนว่า ค่าใช้จ่ายในการที่จะผลิตเป็นวีดิโอเทปโรงเรียนนั้นราคาไม่แพงมากนัก ภาพยนตร์ที่ดีๆมีสารก็สามารยืมมาบันทึกได้เอง การถ่ายทำจากของจริงก็ทำได้สะดวก ไม่ต้องล้างฟิล์มเหมือนภาพยนตร์ ประโยชน์ที่ได้จากการใช้วีดิโอเทปในการเรียนการสอนคือ นักเรียนได้เห็นทั้งภาพได้ยินทั้งเสียงเหมือนภาพยนตร์หรือชมโทรทัศน์ ซึ่งจะมีส่วนเร้าใจ และให้ความเข้าใจได้มากกว่าฟังครูบรรยายเพราะภาพและเสียงที่ปรากฏทำให้นักเรียนไม่เบื่อ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์กับการสอนแบบปกติ

1.3 ขอบเขตของการทำวิจัย

1.3.1 การสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ที่นำเสนอเนื้อหาและภาพเดียวกันกับการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา ดังนี้

1.3.1.1 ประวัติความเป็นมาของร่ำวงมาตรฐาน

1.3.1.2 เพลงงามแสงเดือน

1.3.2 ประชากร สำหรับการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม จำนวน 500 คน

1.3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย

1.3.3.1 กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน

1.3.3.2 กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

1.3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

1.3.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน ซึ่งมี 2 วิธี คือ

1. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา
2. วิธีสอนแบบปกติ

1.3.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐาน

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานด้วยบทเรียนวีดิทัศน์สูงกว่าการสอนแบบปกติ

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

วีดิทัศน์ หมายถึง คำที่ใช้เรียกอุปกรณ์ในระบบสื่อสาร ใช้ในการสร้างส่งและรับสารสนเทศเชิงทัศนภาพ

ประชากร หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดเห็นใบเขียวระเอยบนด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่างมาตรฐาน หมายถึง การรำโดยมีผู้เล่นขึ้นล้อมเป็นวง มีดนตรีหรือร้องเพลงประกอบ จะรำเรียงตามกัน ไปเป็นวง หรือรำเป็นคู่ ๆ ระหว่างชายกับหญิง ที่กำหนดไว้ตามแบบแผน

หลักสูตร หมายถึง รายวิชาที่กำหนดไว้ให้ศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดนตรี หมายถึง เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้ รู้สึกเพลิดเพลินหรือเกิดอารมณ์ รัก โศก หรือรื่นเริง ได้ตามทำนองเพลง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทเรียนวิดิทัศน์เรื่อง การร้องเพลง รำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา

การเรียนด้วยบทเรียนวิดิทัศน์ หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ เรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์เรื่อง การร้องเพลง รำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา

การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เรียน โดยมีครู เป็นผู้สอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต เรื่อง การร้องเพลง รำวงมาตรฐาน

ประชากร หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 500 คน โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน ที่ได้รับการคัดเลือกจากการสุ่มอย่างง่าย

กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่เรียนวิชาดนตรี นาฏศิลป์ เรื่อง การร้องเพลง รำวงมาตรฐาน โดยการสอนแบบปกติ

กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่เรียนวิชาดนตรี นาฏศิลป์ เรื่อง การร้องเพลง รำวงมาตรฐาน จากบทเรียนวิดิทัศน์

หมวดวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย หมายถึง เป็นหมวดวิชาที่ประกอบไปด้วยวิชาพลศึกษา จริยศึกษา ลูกเสือ และดนตรี-นาฏศิลป์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อสะดวกในการศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจในทฤษฎีและผลของการวิจัยต่างๆผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นดังนี้

- 2.1 หลักสูตรวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
- 2.2 เพลงพื้นเมืองและการละเล่น
- 2.3 ความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลง
- 2.4 พัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก
- 2.5 ลักษณะของเด็กในด้านการใช้ภาษาสื่อสาร
- 2.6 การพัฒนาของวิดิทัศน์
- 2.7 การผลิตวิดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรวิชาดนตรีนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1.1 เนื้อหากิจกรรมการฟังและร้องเพลงไทยเดิม จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของเพลงที่ฟังและร้องเพลงได้
2. ฟังและร้องเพลงได้ตามจังหวะของท่วงทำนองเพลง
3. มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการร้องและฟังเพลง
4. สามารถร้องกล่อเสียงดนตรีได้
5. มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการแสดงออกให้เข้ากับจังหวะ
6. ถ่ายทอดออกมาเป็นภาพจากการฟังและร้องเพลงไทยเดิมง่ายๆได้
7. ฟังเพลงและร้องเพลงตามคำแนะนำได้
8. ฟังเพลงและร้องเพลงด้วยความสนใจและสนุกสนานได้

กิจกรรม

1. อ่านเนื้อเพลงและอภิปรายความหมายของเนื้อเพลงไทยเดิม
2. ให้ฟังเพลงซ้ำๆหลายเที่ยว โดยให้ดูเนื้อเพลงประกอบไปด้วย
3. ฝึกให้ร้องเพลงไทยเดิมซ้ำๆหลายเที่ยวพร้อมทำจังหวะประกอบเพลง

4. แบ่งกลุ่มให้ร้องที่ละกลุ่มและช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข

5. ฟังฟังเพลงและร้องเพลงพร้อมกับทำจังหวะประกอบจนเกิดความชำนาญ

2.2 เพลงพื้นเมือง

เพลงพื้นเมือง หมายถึง เพลงของชาวบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นต่างก็ประดิษฐ์แบบแผนการร้องเพลงของตนไปตามความนิยม สำเนียงภาษาที่พูด ก็เพี้ยนแปร่ง แตกต่างกันไปตามความนิยมร้องในเวลาเทศกาล หรืองานที่มีการชุมนุมผู้คนในหมู่บ้าน มาร่วมรื่นเริงกันชั่วคราว เช่น ตรุษสงกรานต์ ขึ้นปีใหม่ ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า และการลงแขกเกี่ยวข้าว นวดข้าว เป็นต้น เพลงประเภทนี้ต่างถิ่นต่างก็ประดิษฐ์ทำนองและถ้อยคำไปตามความนิยม ดังนั้น สำเนียงภาษาที่ใช้ก็ผิดแผกแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของท้องถิ่นนั้น ๆ เพลงเหล่านี้ได้ฝังอยู่ในความทรงจำของชาวเมืองสืบต่อกันมา จึงเรียกว่าเพลงพื้นเมือง เป็นเพลงที่มีทำนองง่ายและเหมาะแก่สำเนียงของชาวเมือง ไม่ต้องมีเครื่องดนตรี ประกอบ ใช้เพียงการตบมือเท่านั้น ต่อมาภายหลังได้วิวัฒนาการมาใช้เครื่องดนตรี บางอย่างเข้าประกอบ

ลักษณะของเพลงพื้นเมืองที่ร้องกันทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าทำนองเพลงชนิดใด มักจะเป็นการเกี่ยวพาราสี ระหว่างชายหญิง ปะทะคารมกัน ในด้านสำนวนโวหาร สิ่งสำคัญในการร้องอยู่ที่ผู้ร้องต้องคิดค้นกลอนสด ร้องแก้กันด้วยปฏิภาณไหวพริบ ทำให้เกิดความสนุกสนานด้วยกันทั้งสองฝ่าย เพลงพื้นเมืองจะแบ่งเป็น

1. เพลงพื้นเมืองภาคเหนือ
2. เพลงพื้นเมืองภาคกลาง
3. เพลงพื้นเมืองภาคอีสาน
4. เพลงพื้นเมืองภาคใต้

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลง

2.3.1 ประเภทของเพลง ไทยเรานี้รำรวยเพลงประเภท ของเริ่มจากเพลงเก่าที่สุดจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีดังต่อไปนี้ พูนพิศ อมาตยกุล (2529:22-24)

1. เพลงพื้นฐาน ได้แก่ เพลงกล่อมลูก เพลงร้องเกี่ยวสาว เพลงพื้นเมืองที่ใช้ร้องแก้กัน คือ ลำตัด เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเรือ เพลงฉ่อย ฯลฯ
2. เพลงไทยแท้หรือ เพลงไทยเดิม และถือว่าเป็นหลักสำคัญของเพลงไทย ทุกวันนี้ประกอบด้วยเพลงประเภทต่าง ๆ อีกมากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพลงร่ำวง คือ เพลงที่มาจากพื้นบ้านผสมเพลงไทยแท้ ผสมเพลงไทยสากล เกิดระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ราวปี 2487

4. เพลงชีวิต คือ เพลงที่มีวัตถุประสงค์ จะบรรยายชีวิตของคนไทย โดยเฉพาะคนที่มีรายได้น้อย เป็นชาวนา ชาวสวน หรือกรรมกร

5. เพลงเพื่อชีวิต คือ เพลงที่สร้างขึ้นเพื่อบรรยายชีวิตที่ได้รับการกดขี่เพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ เพื่อความเป็นอยู่ที่เสมอภาคของประชาชน

6. เพลงไทยสากล หรือ เพลงลูกกรุง ซึ่งเกิดมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5

7. เพลงลูกทุ่ง คือ เพลงที่แต่งขึ้นสำหรับรับใช้สังคมชาวบ้าน ใส่ทำนองลีลาขับร้องแบบพื้นบ้าน

8. เพลงสากล คือ เพลงฝรั่ง มีคนไทยเป็นผู้แต่งขึ้น

2.3.2 องค์ประกอบของการร้องเพลง องค์ประกอบของการร้องเพลง พิงจิตต์ สวามิภักดิ์ (2524:1-3) ประกอบด้วย

การกำเนิดเสียงของมนุษย์ ในลำคอของมนุษย์ แบ่งออกเป็นสามส่วน ส่วนล่างสุด “ กล่องเสียง หรือ หลอดเสียง “ อยู่ด้านหน้าของคอระหว่างโคนลิ้นและขอบบนของหลอดลม กล่องเสียงนี้ประกอบด้วยกระดูกอ่อน ขีดด้วยเอ็น และกล้ามเนื้อสายเล็ก ๆ ที่อยู่ในบริเวณกล่องเสียง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกล่องเสียง ภายในกล่องเสียงมีช่องเล็ก ๆ และมีแผ่นเนื้อเยื่อบาง ๆ 2 เส้น ขึ้นเป็นปีกออกมา ซึ่งจากหน้าไปหลังเรียกว่า “ สายเสียง “ Vocal Cord มีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้หย่อนตึง และเปลี่ยนรูปได้ เสียงที่ดัง ทำให้สายเสียงนั้นพริ้ว เกิดความสั่นสะเทือนจากแรงลม บังเกิดเป็นคลื่นเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ขึ้นเสียงที่เกิดจากความสั่นสะเทือนของสายเสียง จะได้รับการปรับแต่ง เป็นคำพูดหรือเสียงอื่น ๆ เช่นเสียงร้อง และเกิดความคังกังวาน โดยอาศัย อวัยวะอื่น ๆ เช่นจมูก และโพรงอากาศรอบจมูก ช่องปาก เพดาน ลิ้น ฟัน และริมฝีปาก เป็นต้น สายเสียงเป็นแหล่งกำเนิดของเสียง ถ้าเกิดการอักเสบจากเชื้อโรค หรือจากการใช้ที่หักโหม เช่น ตะโกนมากเกินไป จะทำให้เกิดอาการเจ็บคอ หรือเสียงแหบแห้ง ถ้าสายเสียงเกิดชำรุดอาจจะทำให้พูดไม่ได้

2.3.3 องค์ประกอบของเพลงร้อง

ทำนอง (Melody) คนเราทุกคนเคยได้ยินเสียงมาตั้งแต่เป็นเด็ก เริ่มตั้งแต่เสียงเพลงกล่อมของแม่ ได้ยินเสียงเพลงและหัดร้องเพลง เมื่อสมัยเป็นเด็กอนุบาล จนกระทั่งหัดร้องเพลงตามสมัยนิยม เมื่อเราเติบโตขึ้น ทำนองเพลง คือ เสียงเพลงที่เราร้องได้ ฮัมได้ และผิวปากได้ ทำนองเพลงนั้น สร้างขึ้นจากการนำโน้ต แต่ละตัว แต่ละเสียง สูง ๆ ต่ำ ๆ ยาว ๆ สั้น ๆ มาเรียบเรียงให้ต่อเนื่อง สัมพันธ์กันเป็นท่วงทำนองของคนตรี เช่นเดียวกับคำพูดที่ถูกนำมาเรียบเรียง เป็นคำหลาย ๆ คำที่ติดต่อกันเนื่องกันจนเป็นวลี และประโยคของภาษา เมื่อทำนองหลาย ๆ ประโยค มาจัดต่อกันอย่างสมดุล ก็

จะกลายเป็นท่อน และเมื่อเราบรรจุนี้อุพลิงที่เหมาะสม ให้กับทำนอง จึงกลายเป็นเพลงร้องขึ้น เพลงหนึ่ง

จังหวะ (Rhythm) มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ในการพูด การหายใจ การเดิน การวิ่ง การกระโดด การถีบจักรยาน และการเคลื่อนไหว อิริยาบถต่าง ๆ ของร่างกาย ตลอด จนการเต้นของหัวใจ เครื่องยนต์ประเภทรถไฟ เครื่องบินและรถยนต์ ก็สร้างของมันเอง จังหวะนั้น อยู่รอบ ๆ ตัวเรา นอกจากนี้ เรายังได้ยินจังหวะจากธรรมชาติ เช่น เสียงคลื่นกระทบฝั่ง เราสังเกต จังหวะของกระแสน้ำที่ขึ้นและลง พระอาทิตย์ขึ้นและตก ฯลฯ จังหวะจะดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ คงที่ ดังเช่น การเต้นของหัวใจ บางจังหวะก็ดำเนินไปอย่างอิสระเสรีเช่น การไหลเอนของกิ่งไม้ที่ ต้องลม บางครั้งช้า บางครั้งถี่ ตามแต่กระแสลมที่พัดนักดนตรี ใช้จังหวะเป็นองค์ประกอบอย่าง หนึ่งในการสื่อความหมาย เราจะพบ จังหวะในเพลงทุกประเภท จังหวะที่เกี่ยวกับดนตรีนั้น คือการ เคลื่อนไหวของเสียง การเน้นและการจัดกลุ่มเสียง ตามรูปแบบของจังหวะโดยใช้ตัวโน้ตดนตรี แทนความสั้น-ยาว ของเสียง ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน การใช้จังหวะที่เหมาะสมกับบทเพลง มีส่วนเสริม ในการสร้างอารมณ์ของตนเองด้วย

ในการขับร้อง เราจำเป็นต้องฝึกเสียงให้มีคุณภาพดี มีความชัดเจน และมีพลังกังวาน ฝึก การออกเสียงให้ถูกอักขระ และร้องอย่างมีจังหวะ เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง การฝึกออกเสียง และฝึกศิลปะ ของการขับร้อง เป็นสิ่งสำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้ใช้เสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

การศึกษาพัฒนาการของเด็ก (Child Development) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความเจริญเติบโต ของเด็ก อันเป็นไปตามลักษณะของอายุและวัยต่าง ๆ ระหว่างเด็กเริ่มมีชีวิตจนกระทั่งเป็นหนุ่มสาว พ้นจากความเป็นเด็ก หรือเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับความเจริญงอกงามของเด็กนับแต่ปฏิสนธิจนบรรลุ นิติภาวะของชีวิต

พัฒนาการของเด็กอาจแบ่งได้ เป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. วัยเด็กตอนต้นหรือวัยเด็กก่อนเข้าโรงเรียน
2. วัยเด็กตอนกลาง
3. วัยเด็กตอนปลาย

แต่ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะพัฒนาการของวัยเด็กตอนกลางเท่านั้น

วัยเด็กตอนกลาง

เด็กวัยนี้จะมีอายุ 6-10 ปี เป็นช่วงที่มีความสำคัญต่อการเริ่มต้นชีวิตใหม่ของเด็กเพราะเป็น ระยะเวลาที่เด็กจะต้องเข้าโรงเรียนจึงเรียนเด็กวัยนี้ว่า วัยเข้าโรงเรียน (School Age) หรือวัยเข้ากลุ่มเพื่อน (Gang Age) ในวัยนี้เด็กควรพร้อมที่จะออกจากรองคร้ว ไปสู่สังคมนอกบ้านและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการเชิงพาณิชย์เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่รอบตัว เช่น เรียนรู้ระเบียบกฎเกณฑ์ความประพฤติที่ต้องปฏิบัติในสังคม เพื่อให้ความปรับตัวให้เข้ากับสถานที่และบุคคลอื่น ๆ นอกจากครอบครัวได้วันแรกที่เด็กไปโรงเรียนจัดเป็นสำคัญวันหนึ่งในชีวิตเด็ก เด็กจะรักโรงเรียน ประสบความสำเร็จในการเล่าเรียนเพียงใด ขึ้นอยู่กับระยะนี้เป็นประการสำคัญ เพราะเป็นการวางรากฐานในการเรียนของเด็ก ในวัยนี้เด็กได้รับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เพื่อปรับปรุงตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่และวัยเด็กตอนกลางนี้มีการพัฒนาในด้านต่างๆที่สำคัญคือ

พัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development)

เมื่อเด็กชายอายุเข้าปีที่ 6 อัตราความเจริญเติบโตจะช้าลงเล็กน้อย แต่ก็ยังเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ร่างกายของเด็กจะขยายออกทางส่วนสูงมากกว่าส่วนกว้าง ลำตัวแบน แขน ขา ขาวออก รูปร่างเปลี่ยนแปลงเข้าลักษณะผู้ใหญ่เข้าทุกที อวัยวะภายในและระบบหมุนเวียนของโลหิตเจริญเกือบเต็มที่ แต่หัวใจยังเจริญช้ากว่าอวัยวะเหล่านั้น มีฟันถาวรขึ้นแทนฟันน้ำนมเรื่อย ๆ ฟันหน้าขึ้นก่อน ฟันกรามโผล่ฟันเหงือกขึ้นมาเพื่อเป็นตัวกันฟันหน้าซี่อื่น ๆ ให้ขึ้นถูกต้องตามตำแหน่งของมัน ในระหว่างอายุ 6 ปี จะมีกรามบด 4 ซี่ สมอมีน้ำหนักรสูงสุด มีกระดูกข้อมือ 6-7 ซี่ขึ้น ยังไม่เจริญเต็มที่ ลักษณะของตายังไม่เจริญสูงสุด สายตายังเป็นสายตาวายอยู่ ตาและมือยังเคลื่อนไหวอย่างประสานกันไม่สะดวก เพราะพัฒนาของกล้ามเนื้อไม่เท่ากัน กล้ามเนื้อตาของเด็กหญิงมักจะพัฒนาได้เร็วกว่าของเด็กชาย เด็กวัยนี้มีพลังงานมากจึงไม่อยู่นิ่ง ชอบทำกิจกรรมและทำอย่างรวดเร็วจนไม่มีใครใช้ความระมัดระวังมากนัก ทำให้ประสบอุบัติเหตุบ่อย ๆ

ในระยะเริ่มต้นของวัยเด็กตอนกลางซึ่งเป็นระยะที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กมักจะเจ็บป่วยด้วยโรคที่เรียกว่า “โรคเด็ก” (Children diseases) เช่น คางทูม อีสุกอีใส หัด ปัจจุบันได้มีการป้องกันโรคที่รุนแรงและเป็นอันตรายมากสำหรับเด็กโดยการฉีดวัคซีน เพื่อให้ภูมิคุ้มกันโรค โรคเหล่านี้ ได้แก่ โรคไอกรน คอตีบ โปลิโอ นิวมอเนีย และวัณโรค

พัฒนาการทางกายของเด็กวัยตอนกลางขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมต่อไปนี้

1. สภาพโภชนาการ โภชนาการเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กอย่างยิ่ง เด็กจำเป็นต้องได้รับอาหารที่เพียงพอและมีสารอาหารครบถ้วน จำนวนแคลอรีที่ต้องการขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่เด็กทำและขนาดโครงร่างของร่างกาย

2. ความสนใจการเล่นกลางแจ้ง เด็กที่สนใจการเล่นกลางแจ้ง และเปลี่ยนวิธีเล่นอยู่เสมอ ทำให้สามารถควบคุมการใช้กล้ามเนื้อและการทรงตัวได้ดีขึ้น

3. การฝึกทักษะในการใช้อวัยวะเคลื่อนไหว คือ การให้เด็กมีกิจกรรมทั้งทางกายและสมอง ซึ่งทำให้เด็กได้รับความพอใจ โดยการจัดเครื่องมือที่เหมาะสมและคำแนะนำให้เกิดทักษะ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

4. การไม่มีอวัยวะบกพร่อง การที่เด็กมีสภาพร่างกายเจ็บป่วยเสมอ ทำให้เด็กมีอาการไม่มั่นคงด้วย ดังนั้น จึงควรแก้ไขข้อบกพร่องของอวัยวะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเด็กวัยนี้ได้ เช่น การป้องกันฟันผุ เอาใจใส่ในเรื่องประสาทหู ประสาทตา และสภาพทางกายให้ แข็งแรงอยู่เสมอ

พัฒนาการทางอารมณ์ (Emotional Development)

อายุ 6 ปี ได้ชื่อว่าเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เพราะเด็กเมื่อเข้าโรงเรียนจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ในโรงเรียน หรือต้องเรียนรู้การปรับตัวจากประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่ เช่น ครู บทเรียน สถานที่ ตลอดจนระเบียบวินัย สิ่งแวดล้อมใหม่เหล่านี้ทำให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ เช่น ในวัยเด็กตอนต้น เด็กแสดงความเอาใจ ตัวเอง ไม่รู้จักยั้งคิดและควบคุมความรู้สึกยังไม่ได้ ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Self-centered) มีการอิจฉาและขู่ว่าจะหนี เมื่อถึงวัยเด็กตอนกลางเด็กมีการเรียนรู้มากขึ้น สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น จึงเปลี่ยนความรู้สึกที่ต้องการให้ผู้อื่นรักใคร่สนใจตัวเองแต่ผู้เดียว เป็นความรู้สึกที่ทำให้ผู้อื่นพอใจ รู้จักหาวิธีระงับความโกรธ เลิกกลัวสิ่งที่ไม่มีความกลัว สัตว์ และปรากฏการณ์ธรรมชาติมากกว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จริง เช่น กลัวความอดอยาก กลัวไม่มีเพื่อน กลัวเรียนไม่ดี

อายุ 7 ปี อารมณ์ไม่แน่นอน เคียดขี้เคี้ยวร้าย เจ้าอารมณ์ หงุดหงิด เวลาเล่นกับเพื่อนมักจะ ไม่ยอมแพ้ ถ้าแพ้จะเสียใจมาก เวลาร้องไห้จะอาลัย ไม่ชอบให้ผู้อื่นเห็น เวลาไม่พอใจจะหลบหนีจากสถานการณ์ที่ทำให้ไม่พอใจ เวลาเกิดความเครียดจะแสดงออกโดยการกัดเล็บ แก้วงเท้า กัดดินสอ มักจะไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ชอบรับมากกว่าให้ รู้จักป้องกันตนเอง เช่น เวลาถูกถามปัญหาต่าง ๆ มักตอบว่าไม่ทราบ หรือไม่พยายามตอบ มีความอยากรู้อยากเห็น

อายุ 8 ปี ชอบค้นคว้าต่อสู้อุปสรรค การทำสิ่งต่าง ๆ มักไม่ได้คิดให้รอบคอบ เด็กชายและเด็กหญิงเริ่มไม่ถูกกัน ทะเลาะกัน ชอบฟังผู้ใหญ่คุยกัน ต้องการความรักและอยากอยู่ใกล้พ่อแม่ มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ รู้สึกน้อยใจต่อคำวิจารณ์ รู้จักเห็นใจผู้อื่น

อายุ 9 ปี ชอบความอิสระ มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว ไม่ชอบแสดงตัวเด่น อยากเอาชนะคนอื่นอยากให้คนอื่นรัก รู้จักอายเมื่อถูกดู กลัวการสอบตก ไม่ชอบการเปรียบเทียบการแข่งขัน เด็กชายกลัวถูกว่าเป็นเพศหญิง แต่ไม่ค่อยกลัวอันตรายที่จะเกิดกับร่างกาย

อายุ 10-11 ปี เป็นวัยที่อ่านออกเสียงง่าย ไม่ทำสิ่งที่พ่อแม่ไม่ชอบ รักพ่อแม่ กังวลใจในความเจ็บป่วยของพ่อแม่ และสมาชิกในครอบครัว

พัฒนาการทางสังคม (Social Development)

วัยเด็กตอนกลาง สังคมจะกว้างกว่าวัยเด็กตอนต้น เพราะให้รู้จักบุคคลอื่นนอกจากครอบครัวมากขึ้น เด็กจะปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกรอบที่ได้รับจากที่บ้าน ลักษณะสังคมของเด็กวัยนี้ จะเป็นไปอย่างไม่กว้างขวางนัก ถึงแม้ว่าเด็กเริ่มอยู่กันเป็นกลุ่ม แต่ก็ยังเป็นกลุ่มเด็กที่มีการเปลี่ยนหน้ากันอยู่บ่อย ๆ มักจะมีลักษณะมารวมกลุ่มกันเท่านั้น แต่จะต่างคนต่าง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เล่น วิธีการเล่นจะเปลี่ยนอยู่เสมอ ส่วนมากเด็กมักจะเอาใจตัวเองและต้องการเอาชนะผู้อื่น เมื่อเด็กโตขึ้นจะมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้ดีขึ้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กมากขึ้น เมื่อเด็กโตขึ้นจะมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นได้ดีขึ้น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องยอมรับฟังและทำตามความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มมากขึ้น เด็กชายชอบกิจกรรมที่มีโอกาสได้เคลื่อนไหวทั้งตัวส่วนเด็กหญิงชอบกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้กำลัง

สิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กปรับตัวทางสังคมได้ดี คือ

1. ประสบการณ์ที่บ้าน เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่มีบรรยากาศอบอุ่นเป็นมิตร พ่อแม่ แสดงความรักและยอมรับเด็ก ไม่ละเลยที่จะเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีแก่เด็ก จะทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น

2. สนามเด็กเล่น สนามนอกจากจะเป็นสถานที่สำหรับวิ่งเล่นและทำกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานแล้ว ยังเป็นสถานที่ที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ที่จะรักษาสติของตนเองที่จะปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น

3. บทบาทของครู ในชั้นประถมตอนต้นมีอิทธิพลอย่างมากที่จะช่วยให้เด็กพัฒนาการทางสังคมที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมของเด็กในภายหน้า โรงเรียนเป็นสถานที่แห่งแรกที่ให้ประสบการณ์ชีวิตนอกบ้าน เป็นสถานที่ฝึกเด็กให้เรียนรู้การมีชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ฝึกการแก้ปัญหาของกลุ่ม ฯลฯ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสังคมของเด็กในภายหน้า

ลักษณะพัฒนาการทางสังคมของเด็ก

อายุ 6 ปี ชอบอยู่ใกล้ผู้ใหญ่ ชอบฟังคำชมเชย แต่ไม่ค่อยรับฟังคำวิจารณ์ มีความนิยมชมชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งในครอบครัวว่าเก่ง และตนเองอยากทำตาม

อายุ 7 ปี ความสำคัญของบุคคลในครอบครัวที่มีต่อเด็กเริ่มลดน้อยลง เด็กจะนิยมชมชอบบุคคลอื่นที่ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกภายในครอบครัว เด็กวัยนี้เป็นคนเจ้าอารมณ์ หงุดหงิดง่าย ชอบอยู่คนเดียว หนีโลก ไม่สู้เหตุการณ์

อายุ 8 ปี เป็นวัยชอบต่อสู้กับทุกสิ่งอีกครั้ง พยายามเอาชนะสิ่งต่าง ๆ เด็กมักจะมีเพื่อนคู่ใจ ในระยะนี้ เพื่อนที่เด็กคบจะโดยไม่คำนึงถึงฐานะและสิ่งอื่น ๆ เด็กวัยนี้ชอบเล่นกับเพื่อนต่างเพศ และวัยเดียวกัน

อายุ 9 ปี ชอบอยู่คนเดียว ชอบอิสระ ชอบเพื่อนใหม่ ๆ สนใจเพื่อนมากกว่าบุคคลในครอบครัว

อายุ 10 ปี เป็นเด็กอ่านหนังสือง่าย ไม่ค่อยขัดขืนผู้ใหญ่ เด็กวัยนี้จะเป็นเด็กดีในสายตาของครูและผู้ปกครอง

พัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development)

อายุ 6 ปี

1. การรับรู้ (Perception) เด็กวัยนี้สามารถมองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งของได้แม้ว่าจะมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อยก็สามารถสังเกตเห็นได้ รู้จักสังเกตระยะทางใกล้ไกล บนล่าง กลาง หน้าหลัง
2. ความคิดสร้างสรรค์ เกิดจากการสัมผัส จับต้องกับวัตถุที่จะประกอบงานศิลปะ เช่น การก่อสร้าง วาดภาพ และปั้น เด็กชอบแก้ปัญหาเอง และมีความสนใจธรรมชาติรอบตัว ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กสังเกตได้จากการเล่น การวาดรูป เด็กฉลาดจะวาดรูปไปตามความรู้สึก ขณะที่วาดก็จะพูดไปด้วย
3. ความสนใจ ช่วงความสนใจของเด็กวัยนี้ยังอยู่ในระยะสั้น การทำสิ่งใดก็ตามจะแสดงความกระตือรือร้นในระยะแรก ๆ เมื่อหมดความสนใจจะเลิกทำทันที โดยไม่คำนึงถึงว่างานนั้นจะสำเร็จหรือไม่
4. ความอยากรู้อยากเห็น เด็กวัย 6 ขวบมีความอยากรู้อยากเห็นมากกว่าวัยที่ผ่านมา และชอบซักถามมากที่สุด ความสนใจกว้างขวาง เด็กจะสนใจสิ่งแปลก ๆ ใหม่ สี สันตะดุคตา เช่น ภาพระบายสี สัตว์เลี้ยง สนใจนิยายที่เกี่ยวกับเรื่องนางฟ้า นิทาน ฯลฯ
5. ความคิดเกี่ยวกับระยะทางและเวลา เด็กวัยนี้จะสามารถสังเกตระยะทางใกล้ไกลได้ แต่ยังไม่เข้าใจดีพอ

อายุ 7 ปี

- เด็กวัยนี้พัฒนาการทางภาษาเจริญอย่างรวดเร็วจึงใช้ภาษาแสดงความรู้สึกได้ดีขึ้น เริ่มพัฒนาความรู้สึทางด้านจริยธรรม และเริ่มมีความรับผิดชอบ เช่น สนใจสิ่งที่ถูกและผิด แต่ยังไม่เข้าใจลึกซึ้ง บางครั้งอาจทำความผิดได้ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ตั้งใจทำ
1. ความสนใจ มีช่วงความสนใจสั้น ดังนั้น การมอบหมายงานให้ทำควรจะต้องกำหนดให้ทำทีละขั้น ไม่ควรมอบให้ทำทีเดียวพร้อมกันหมด
 2. การรับรู้เรื่องระยะทางและเวลา มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเวลาดีขึ้น เข้าใจเกี่ยวกับเวลาฤดูกาลและระยะทาง
 3. ความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจสิ่งต่าง ๆ ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ช่างสังเกต มีความพยายามทำสิ่งที่ตนสนใจให้สำเร็จ
 4. ความคิดสร้างสรรค์ สามารถวาดรูปโดยการสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้ และสามารถเล่าถึงรายละเอียดหรือข้อปลีกย่อยเกี่ยวกับภาพที่วาดได้ สามารถนำเอาสิ่งต่าง ๆ มาจัดเข้า

ด้วยกันอย่างมีเหตุผลได้ เช่น เวลาวาดรูปคน บ้าน ต้นไม้ หรือรถยนต์ก็ไม่วาดให้บ้านอยู่ในอากาศ คนหัวกลับ หรือต้นไม้ตะแคงอย่างที่เขาวาด แต่จะวาดให้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ในเส้นตรงเดียวกัน

อายุ 8 ปี

1. พัฒนาการของความคิดและการแก้ปัญหา เป็นระยะเตรียมการแก้ปัญหาตามความสามารถของตนเอง เริ่มแก้ปัญหาที่เป็นนามธรรมได้ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ การแสดงออกในด้านศิลปะ เช่น การวาดรูปมักจะใช้สัญลักษณ์มากกว่าการเลียนแบบของจริง เพราะเด็กมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น ความเห็นแก่ตัวเริ่มลดน้อยลง

2. ความรู้เรื่องขนาดและสัดส่วนของสิ่งของ เริ่มสามารถสังเกตสัดส่วนของสิ่งของ มีการแสดงออกทางศิลปะเด่นชัดขึ้น เช่น รู้จักกะขนาดของวัตถุให้เหมาะสมกับกระดาษ

3. ความสนใจ มีความสนใจที่จะทำงานให้สำเร็จ สนใจฟังคำแนะนำของผู้อื่น และสามารถเข้าใจและทำตามคำชี้แจงของผู้อื่นได้ เด็กชายชอบเล่นแรง ๆ เด็กหญิงชอบเล่นแบบเด็ก และสามารถแสดงละครง่าย ๆ ได้ สนใจดูรูปภาพ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ การ์ตูน ฟังนิทาน รวมทั้งสะสมสิ่งของต่าง ๆ ด้วย

อายุ 9 ปี

1. การอ่าน วัย 9 ปี เป็นวัยที่ชอบอ่านมากที่สุด 2 เพศ ชอบอ่านหรือดูเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ เรื่องเด็ก การผจญภัยและตลกขบขัน เด็กที่อ่านหนังสือไม่คล่องจะชอบหนังสือการ์ตูน เด็กชายที่ฉลาดมากชอบอ่านเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และชีวประวัติต่าง ๆ ส่วนเด็กหญิงฉลาดจะไม่ชอบนิยายเกี่ยวกับอารมณ์มากนัก

2. เวลา เข้าใจเรื่องเวลาดีขึ้น สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเวลา กับเหตุการณ์ประจำวันได้ เช่น รู้เวลากินอาหาร เวลานอน โรงเรียนเข้า แต่ยังไม่มีความรับผิดชอบ พ่อแม่ต้องเตือนกันอยู่บ้าง

3. การใช้เงิน รู้จักเข้าใจการประหยัด เช่น เก็บเงินค่าขนมเพื่อซื้อของที่ตนเองอยากได้

4. การสะสม การสะสมของต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่เด็กวัยนี้ชอบมาก แต่ยังไม่รู้จักแยกประเภทของที่เก็บมา วิธีที่จะทำให้เด็กเริ่มต้นรักการสะสม คือ สิ่งใดที่พ่อแม่ใช้แล้วให้เด็กเก็บไว้

5. ความสนใจ เปลี่ยนไปตามวัยได้เช่นเดียวกับความสามารถอื่น ๆ สนใจสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ในสีล้นที่สะดุดตา สนใจในสัตว์เลี้ยง ภาพระบายสี การเล่นที่ใช้กำลังแขนขา

พัฒนาการทางสติปัญญาที่เห็นได้ชัด คือ มีจินตนาการสูงขึ้น เพราะได้รากฐานมาจากการอ่าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดที่จะทำและประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นงานอดิเรกและกิจกรรมในชั้นเรียน

พัฒนาการทางภาษา (Language Development)

อายุ 6 ปี สามารถพูดออกเสียงได้ชัดเจน แต่อักษรกล้ำจะต้องหัดพูดหลาย ๆ ครั้งจึงจะพูดได้ชัด การสนทนาจะเปลี่ยนจากการพูดแต่เรื่องของตนเองและความเห็นของตนเองเป็นการพูดเกี่ยวกับการกระทำของคนอื่น การสนทนายังเป็นเรื่องรูปธรรมอยู่ คือ ต้องมีของจริงให้เห็นจึงจะเข้าใจ

อายุ 7-8 ปี สามารถพูดคุยเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ เช่น สามารถกล่าวถึงบุคคลอื่นที่ไม่ได้อยู่ตรงหน้าได้ เนื่องจากเด็กมักจะต้องการพูดแสดงเหตุผลของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ จึงทำให้เกิดการขัดแย้งกันกับเพื่อนอยู่บ่อย ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา

1. เด็กจะเรียนรู้สิ่งที่ตนสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่มีผู้บังคับให้เรียน บ่อยครั้งครูจะพบว่าในขณะที่ครูกำลังพูดให้นักเรียนทั้งชั้นฟังอยู่นั้น มีนักเรียนบางคนเอาของเล่นขึ้นมาดู แอบเขียนการ์ตูน แอบคุยกับเพื่อน ๆ หรือแอบนั่งหลับ ก็สรุปได้ว่า นักเรียนคนนั้นไม่ยอมฟังครู เพราะไม่สนใจจึงแบ่งทำกิจกรรมอย่างอื่น

2. เด็กจะเรียนจากการได้ลงมือทำได้ดีกว่าเรียนจากการฟังครู สุภชาติไทยที่ว่า “สิบปากกว่าไม่เท่าตาเห็น สิบตาเห็นไม่เท่ามือคลำ” เป็นเรื่องยืนยันว่าการลงมือปฏิบัติก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อเด็กเรียนได้ดีจากการลงมือทำ ครูก็ต้องจัดกิจกรรมการเรียนและเครื่องมือสำหรับกิจกรรมที่เหมาะสมให้มีใจจัดกิจกรรมขึ้นมาลอย ๆ โดยไม่มีการเตรียมสื่อการเรียนไว้ให้

3. เด็กจะเรียนจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมได้ดีกว่าประสบการณ์นามธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ตรงที่จัดให้เด็กได้รับอย่างมีจุดมุ่งหมาย หลักการข้อนี้มาจาก “กรวยแห่งประสบการณ์” ของดร.เอคการ์ เคล ครูจึงต้องจัดประสบการณ์ตรงให้แก่เด็กให้มากที่สุดเมื่อหาประสบการณ์ตรงไม่ได้แล้ว จึงค่อยจัดประสบการณ์จำลองที่มีความเป็นรูปธรรมลดน้อยลงตามลำดับ

4. การมีตัวแบบจะช่วยให้เด็กเรียนได้รวดเร็วขึ้น โดยธรรมชาติเด็กจะเรียนรู้จากการเลียนแบบคือทำตามผู้ใหญ่ ระยะเวลาที่ยังอยู่ในปฐมวัยเด็กจะเลียนแบบแทบทุกอย่างไม่ว่าจะมีความหมายต่อเด็กเองหรือไม่ก็ตาม เช่น เลียนแบบเสียงพูด หยิบรองเท้าของพ่อมาสวม ฯลฯ เมื่อโตขึ้น การเลียนแบบก็จะมี ความหมายมากยิ่งขึ้น ครูจึงควรจัดสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการเป็นตัวแบบที่ดี เช่น การสาธิตหรือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง และการนำสิ่งสำเร็จรูปมาแล้วให้นักเรียนดู นักการศึกษาบางคนเข้าใจว่า การเลียนแบบทำลายความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก แต่ความจริงแล้วประสบการณ์ส่วนใหญ่ในชีวิตของคนเกิดจากการเลียนแบบ ทั้งนี้ เมื่อเลียนแบบได้เหมือนหรือดีกว่าที่คนอื่นมีหรือทำแล้วต่างหากที่คนเราจะเกิดความเชื่อมั่นและก้าวต่อไปถึงการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้น

5. เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดหากอยู่ในบรรยากาศของความสนใจและอบอุ่นใจ เด็กที่มีสุขภาพจิตดีจะมีผลการเรียนโดยเฉลี่ยดีกว่าเด็กที่เป็นคนเจ้าอารมณ์ หงุดหงิด โมโหง่าย หรือเด็กที่มี

ความหวาดหวั่นอยู่เป็นนิจครูจึงต้องจับบรรยากาศของความเป็นกันเองเพื่อให้เด็กปลอดภัยจากความรูสึกหวาดกลัวหรืออายที่จะทำหรือแสดงออก

๘. การเรียนรู้ของเด็กจะกว้างไกลหากอยู่ในสภาพการณ์ที่เปิดกว้างทั้งจิตภาพและกายภาพ สิ่งที่จะลิดรอนเด็กมากที่สุด คำว่า “อย่า” โดยไม่มีเหตุผลพอสมควร เด็กจะได้ยินคำว่า “อย่า” มากที่สุดเมื่ออยู่ที่บ้าน เมื่อมาโรงเรียนจึงไม่ควรถูกต้องได้ยินคำว่า “อย่า” จากครูโดยไม่จำเป็น ครูบางคนห้ามนักเรียนทำโน่นทำนี่ เพราะครูกลัวว่าจะเกิดอย่างโน้นอย่างนี้ขึ้น เด็กจึงถูกบังคับให้เรียนในกรอบที่ครูกำหนดไว้

โดยสรุป ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษาขึ้นอยู่กับระดับความสนใจ การมีโอกาสลงมือปฏิบัติ การมีโอกาสเรียนจากประสบการณ์รอบกายที่เป็นประสบการณ์ตรง การมีตัวแบบที่เหมาะสมการได้อยู่ในบรรยากาศที่สบายใจอบอุ่นใจและการได้อยู่ในสภาพการณ์ที่เปิดกว้างทั้งทางกายภาพและจิตภาพ

2.5 ลักษณะของเด็กในด้านการใช้ภาษาสื่อสาร

การใช้ภาษาของเด็กในฐานะเป็นผู้รับสาร การรับสารทางภาษาของเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นวัจนภาษาซึ่งมีทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนนั้นขึ้นอยู่กับความรู้และ มโนคติของเด็กเอสโคลโลนา (Escolona) (1973 อ้างใน Liebert และ Nelson, 1981) พบว่าในขณะที่เด็กอายุเพียง 3-4 เดือนนั้น ถ้าผู้ใหญ่ยื่นของให้พร้อมทั้งพูดถึงชื่อของสิ่งที่ยื่นให้ไปเรื่อย ๆ จนเมื่อเด็กอายุ 6-7 เดือน เด็กจะสามารถหยิบของที่ผู้ใหญ่บอกให้หยิบได้ นอกจากนี้สำหรับคุณพ่อคุณแม่หรือผู้ที่ใกล้ชิดเด็ก ถ้ามีความสังเกตจะเห็นได้ว่า เมื่อเด็กอายุเพียง 8-9 เดือน ถ้าบอกให้ไปหยิบอะไรมาให้ก็จะสามารถหยิบมาให้ได้ และสามารถแสดงกิริยาอาการบางอย่างตามคำสั่งได้ทั้ง ๆ ที่ยังพูดไม่เป็น การที่เด็กทำตามคำสั่งได้ตั้งแต่ในระยะ 1 ปีแรกนั้น แสดงว่าความสามารถในการรับรู้และมโนคติเกี่ยวกับภาษาด้านการรับสารของเด็กมีมาตั้งแต่ขวบแรกของชีวิตแล้ว อย่างไรก็ตามเนื่องจากลักษณะพัฒนาการด้านต่าง ๆ คือร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กยังอยู่ในช่วงที่ไม่สมบูรณ์เต็มที่เท่ากับวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ การรับรู้และมโนคติทางภาษาของเด็กจึงยังอยู่ในขอบจำกัด และมีลักษณะเฉพาะวัยอยู่มาก ดังจะได้กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของเด็กไทยในแง่ของการรับสารไว้โดยสังเขปดังนี้

1. ในแง่ของการรับรู้ภาพ พบว่าเด็กอนุบาลชอบภาพสีมากกว่าภาพขาวดำ ชอบภาพสีหลายสีมากกว่าภาพสีเดียว ชอบภาพประติมากรรมหลายสีมากกว่าภาพถ่ายหลายสี และชอบภาพเหมือนจริงแรงงมากกว่าภาพเหมือนจริงลายเส้น

2. ในแง่ของอัตราเร็ว และความเข้าใจในการอ่าน เด็กไทยอายุระหว่าง 9 ปี 1 เดือน ถึง 12 ปี อ่านภาษาไทยได้ด้วยความเร็วตั้งแต่ 151 คำ ถึง 288 คำต่อหน้าที่ โดยมีความเข้าใจในการอ่านตั้งแต่ร้อยละ 36 ถึงร้อยละ 76

3. ในแง่ความสนใจรับฟังรายงานการวิทยุกระจายเสียงที่จัดขึ้นเพื่อเด็ก พบว่าเด็กที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยเด็กกับวัยรุ่นตอนต้นชอบรายการที่มีผู้ดำเนินรายการคนเดียว บรรยายโดยมีดนตรีประกอบ และชอบฟังนิทานที่มีคนเล่าคนเดียว แต่คัดเสียงประกอบการเล่า สำหรับการฟังนิทานที่มีคนเล่าคนเดียวแต่คัดเสียงนี้จากการสังเกตเด็กอายุ 5-7 ปี จำนวน 5 คน ของผู้เขียนเองพบว่าเด็กวัยนี้ชอบมาก และถ้ายังคนเล่าทำให้เสียงให้เกินจริงโดยเน้นเสียงและเน้นคำมากเป็นพิเศษ จะทำให้เด็กชอบฟังมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เด็ก ๆ ยังชอบรายการที่มีหลายรูปแบบด้วย

เด็กที่อยู่ระหว่างวัย 3-6 ปี จัดได้ว่าเป็นเด็กเล็กจริง ๆ มีสมรรถภาพการฟังคำ ฟังได้ไม่เกิน 15 นาที ส่วนเด็ก 6 ปีขึ้นไป จะมีสมรรถภาพการฟังแตกต่างกันตามรายบุคคล บางคนฟังได้เท่าผู้ใหญ่ บางคนฟังได้เพียงระยะสั้นเท่าเด็ก 6 ขวบ ไปจนถึงอายุ 11-12 ขวบจะเข้าวัยรุ่นแล้วจึงเจริญขึ้นทางสมรรถภาพการฟังก็มีการรับฟังของเด็กแต่ละวัย แตกต่างกันไปบ้าง ดังนี้คือ

1. เด็กเล็กวัย 3-6 ปี

1.1 ประเภทของรายการที่รับฟัง ฟังได้ไม่ก็ประเภท ส่วนมากจะเป็นรายการดนตรี นิยาย นิทาน ที่เสนอต่อเด็กควรเป็นนิทานที่ส่งเสริมจินตนาการแก่เด็ก

1.2 ความยาวของรายการต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยาวมากนัก

1.3 การเสนอรายการเป็นวิธีเล่นให้คล้ายสนทนากับตัวเด็ก

2. เด็กวัย 6-12 ปี

2.1 ประเภทของรายการที่รับฟัง ชอบฟังเพลงและนิยาย นิยายที่ออกอากาศสำหรับผู้ใหญ่ทั่ว ๆ ไป เด็กขนาดนี้ฟังได้ด้วยความสนใจแต่อาจไม่รู้เรื่องตลอดข่าวสั้น ๆ ก็ฟังได้ และบางคนจำได้ด้วย

2.2 ความยาวของรายการ ฟังวิทยุกระจายเสียงได้ดีขึ้น ฟังรายการที่ยาวกว่า 15 นาทีได้

2.3 รายการที่ดีสำหรับเด็กขนาดนี้ควรส่งเสริมจินตนาการเช่นกันแต่อาจจะได้ ความรู้ได้ด้วย ภาษาที่ใช้ต้องระวังให้เป็นสำนวนที่เด็กจะสนใจ ใช้วิธีพูดให้รู้สึกว่ารายการนี้จัดสำหรับเขาโดยเฉพาะ แต่อย่าให้ยาวมากนัก

อนึ่ง ในด้านของความคิดเกี่ยวกับใช้ภาษาของเด็กในแง่การรับสารนั้น เด็กวัย 2-7 ขวบมีกระบวนการที่เป็นมโนภาพมากกว่าจะคิดโดยใช้ภาษาถ้อยคำ ดังนั้นการเสนอสารด้วยภาพให้แก่เด็กวัยนี้ จะทำให้เขาสามารถโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาพต่างๆ ได้ดีกว่าการใช้เฉพาะภาษาถ้อยคำเท่านั้น อย่างไรก็ตามเมื่อเด็กโตขึ้นจนสามารถใช้ภาษาเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ในการนึกคิดแทนที่การใช้มโนภาพ เด็กจะสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ จากการรับรู้ภาษาถ้อยคำที่เป็นภาษาหนังสือทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนได้กว้างขวางมากขึ้น

การใช้ภาษาของเด็กในฐานะเป็นผู้ส่งสาร ความสามารถในการส่งสารหรือแสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษานั้น ในระยะแรกเด็กจะสื่อสารโดยใช้ อวัจนภาษามากกว่าวัจนภาษาเพราะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความจำกัดในการใช้ภาษาด้อยค่าของเด็กแต่เมื่อโตขึ้นจนถึงอายุ 10-12 ปี ภาษาด้อยค่าของเด็กจะได้รับการพัฒนามากขึ้น ยิ่งถ้าเด็กได้รับการศึกษาในโรงเรียน เด็กก็จะมีพัฒนาการด้านภาษาด้อยค่าเพิ่มเติมมากขึ้น จนสามารถใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนสื่อสารความคิดของตนไปยังผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

เกี่ยวกับภาษาพูด ได้แบ่งขั้นตอนของพัฒนาการเกี่ยวกับการพูดของเด็กไว้เป็น 7 ขั้นตอน คือ

1. การทำเสียงในลำคอ
2. การทำเสียงอ้อแอ้ เชื่อมโยงเสียงพยัญชนะและสระ
3. การเลียนเสียง
4. การพูดเป็นคำเดี่ยว ๆ
5. การใช้ระดับหรือน้ำหนักของเสียงเพื่อบอกความต้องการ
6. การพูดเฉพาะคำบางคำในประโยคเพื่อสื่อความหมายเป็นประโยค
7. การพูดเป็นประโยค

พัฒนาการเหล่านี้ดำเนินการมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่เด็กอายุได้ 2-3 เดือน จนถึง อายุ 4-5 ขวบ โดยเด็กจะเริ่มใช้คำ 2-3 คำ ตั้งแต่เมื่ออายุ 2 ขวบ และสามารถพูดประโยคซับซ้อนและเล่าเป็นเรื่องราวตามที่ต้องการจะพูดได้เมื่ออายุ 4-5 ขวบ และสรุปพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กอายุ 2-4 ขวบ ไว้ดังนี้

อายุ 2-4 ขวบ

1. สามารถใช้ประโยคบอกเล่า และประโยคคำถาม ได้ถูกต้อง
2. ในการติดต่อกับผู้อื่น มักใช้ภาษาพูดเป็นส่วนใหญ่
3. คำศัพท์ในด้านการแสดงออกทางภาษามีประมาณ 2,000 คำ เมื่ออายุประมาณ 4 ขวบ จะ

เรียนรู้หน้าที่ของคำ การจัดหมวดหมู่ของคำ รู้จักใช้คำในตำแหน่งต่าง ๆ เช่น นาม คุณศัพท์ ฯลฯ ทั้งประโยคบอกเล่าและประโยคคำถาม สามารถเอาคำที่รู้จักใหม่มาผู้ประโยคได้เองทันที

4. มักจะชอบและเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับคำพ้อง บทกลอน จังหวะของคำในบทกลอน บทดอกสร้อย ชอบฟังนิทาน ชอบเรื่องเพื่อฝันและเรื่องมหัศจรรย์ ชอบจังหวะสูงต่ำของเสียงหรือท่วงทำนองแม้จะไม่เข้าใจเนื้อความสามารถจดจำบทโคลง กลอนหรือบทดอกสร้อยที่ว่านี้ได้ และสามารถพูดซ้ำบทกลอนหรือด้วยคำดังกล่าวแล้วได้ การเรียนรู้เหล่านี้เป็นไปอย่างไม่ตั้งใจได้รู้จักคำต่าง ๆ จากที่พบในบทกลอนและสามารถเข้าใจไปด้วย

อายุ 4-6 ขวบ

1. อายุประมาณ 5 ขวบ เด็กมักจะมีพัฒนาการทางภาษาได้เกือบสมบูรณ์ ยกเว้นการใช้ประโยคซับซ้อน โดยมีปัญหาทางไวยากรณ์บ้าง เช่นที่เกี่ยวกับข้อยกเว้นต่าง ๆ ในหลักการใช้ไวยากรณ์

2. ด้านการเปล่งเสียง เด็กปกติสามารถออกเสียงทุกเสียงได้ชัดเจนหมด

3. รู้จักคำประมาณ 3,000-6,000 คำ และสามารถนำคำมาใช้ในประโยคแบบต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และจะมีคำศัพท์ในแง่ของการรับรู้ภาษาประมาณ 15,000 คำ

สำหรับเด็กที่อายุระหว่าง 6-12 ปีนั้น ความสามารถในการใช้ภาษาในฐานะผู้ส่งสารจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เด็กได้รับ กล่าวคือ ถ้ามีโอกาสอยู่ในบรรยากาศของการใช้ภาษาคือ ได้อ่านมาก ฟังมาก และเขียนมากเท่าใด การใช้ภาษาของเด็กในแง่นี้จะพัฒนามากขึ้นเท่านั้น

2.6 การพัฒนาของวีดิทัศน์

ชอุ่ม ประเสริฐกุล (2524: 39) ได้กล่าวว่า วีดิทัศน์ (video tape) เป็นอุปกรณ์เกี่ยวกับโทรทัศน์ชนิดหนึ่งที่สามารถบันทึกได้ทั้งสัญญาณภาพและเสียงที่เหมือนหรือใกล้เคียงธรรมชาติวีดิโอเทปได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในทางธุรกิจ การศึกษาและเป็นอุปกรณ์บันเทิงภายในบ้าน ปัจจุบันการศึกษาในระดับต่างๆเกือบทั่วโลกนำเครื่องวีดิโอเทปมาใช้เพื่อปรับปรุงและเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนจนเป็นที่กล่าวว่า วีดิโอเทปทำให้เกิดมิติใหม่ทางการศึกษา (Fred Foundation 1961: 9) โดยเฉพาะเครื่องเล่นวีดิโอเทปที่ผลิตออกมารุ่นใหม่ๆ ในปัจจุบันมีราคาถูกลงมาก ใช้ง่ายสะดวกไม่ยุ่งยากทุกคนก็เล่นได้ จึงสามารถนำมาใช้ในการศึกษาได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

บุญส่ง แจ่มสว่าง (2524:125-127) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของเครื่องเล่นวีดิโอเทปไว้ดังนี้

1. แบบโอเพ่นรีล (open reel) เป็นเครื่องเล่นวีดิโอเทปแบบแรกที่เกิดขึ้นในโลกเมื่อปี ค.ศ. 1965 โดยบริษัทแอมเพ็กซ์ แห่งประเทศอเมริกาเป็นผู้คิดค้น ในระยะเวลาเดียวกันนั้นทางบริษัท อาร์ซีเอ และบริษัทบีบีซี ก็คิดค้นเครื่องเล่นวีดิโอเทปอยู่เหมือนกัน แต่ระบบการทำงานยังไม่สมบูรณ์ จนกระทั่งแอมเพ็กซ์ได้คิดค้นขึ้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับและใช้กันเรื่อยมา เครื่องเล่นวีดิโอเทปแบบโอเพ่นรีลมีขนาดความกว้างของเส้นเทปตั้งแต่ 1/2 นิ้ว, 1 นิ้ว และ 2 นิ้ว ขนาดที่ใช้ในการออกอากาศของสถานีโทรทัศน์คือ ขนาด 1 นิ้ว และ 2 นิ้ว ส่วนขนาด 0.5 นิ้ว ปัจจุบันบริษัทเลิกผลิตแล้ว

2. แบบคาสเซ็ท (cassette) เนื้อเทปจะถูกบรรจุอยู่ในตลับ ทำให้การหยิบใช้สะดวกมากขึ้น เครื่องเล่นวีดิโอเทปแบบคาสเซ็ทที่นิยมใช้มีอยู่ 3 ขนาด คือ 1/4 นิ้ว 1/2 นิ้ว และ 3/4 นิ้ว แต่ปัจจุบันนี้ขนาด 1/4 นิ้วไม่เป็นที่นิยมใช้ ภายหลังได้มีการผลิตระบบ 8 มิลลิเมตรขึ้นมาอีกขนาดหนึ่ง

2.1 เทปคาสเซ็ท 3/4 นิ้ว มีชื่อเรียกว่าแบบยู-แมติก (U- matic)ปัจจุบันใช้กันมากทั้งในวงการ โทรทัศน์ที่ใช้บันทึกรายการไว้ออกอากาศ ตามหน่วยงานและสถาบันต่างๆ ก็ใช้แบบยู-แมติก เช่นเดียวกันเนื่องจากมีคุณภาพและราคาไม่แพงเหมือนแบบโอเพ่นรีล

2.2 เทปคาสเซ็ท 1/2 นิ้วเครื่องเล่นวีดิโอเทปขนาดนี้เป็นแบบที่ใช้กันตามบ้านอยู่เป็นจำนวนมากมาย มีการแข่งขันกันประดิษฐ์คิดค้นจนเกิดระบบต่างๆของเครื่องแตกต่างกันไปหลายระบบ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ระบบเบต้า (Beta) โชนี่เป็นผู้คิดค้นขึ้นเรียกว่าระบบเบต้าแมกซ์ (Betamax) ออกจำหน่ายในปี ค.ศ.1976
2. ระบบวีเอชเอส (VHS) ย่อมาจากคำว่า video home system บริษัทเจวีซี เป็นผู้คิดค้นขึ้น และออกจำหน่ายหลังระบบเบต้า 1 ปี
3. ระบบวีซีอาร์ (VCR) คิดค้นโดยบริษัทฟิลิปส์ เนื้อเทปบรรจุอยู่ในคลังแกนเดี่ยว เหมือนเทป 8 แทรกที่ใช้อยู่ในรถยนต์ ระบบนี้มีผู้นิยมมาก
4. ระบบเอสวีอาร์ (SVR) มีชื่อเต็มว่า super video recorder บริษัทกรุนดิคเป็นผู้คิดค้น การบรรจุตลับเช่นเดียวกับระบบ วีซีอาร์ แต่ระบบกลไกต่างกัน
5. ระบบvideo 2000 คิดค้นโดยบริษัทฟิลิปส์ และกรุนดิคร่วมกัน ปกติแล้ววิดีโอเทปจะเล่นได้หน้าเดียว แต่ระบบนี้เล่นได้สองหน้า

2.3 เทปคาสเซ็ท 8 มิลลิเมตรเป็นวิดีโอเทปที่มีขนาดของเส้นเทปกว้างเท่ากับ 8 มิลลิเมตร เนื่องจากเทปในระบบต่างๆถึงแม้จะมีขนาดเส้นเทปกว้างเท่ากันก็ตาม แต่ไม่สามารถนำมาเล่นในเครื่องต่างระบบกันได้ ต้องใช้เฉพาะเครื่องเทป และม้วนเทประบบเดียวกันเท่านั้นและขนาดของตลับเทปยังมีขนาดใหญ่ไม่สะดวกที่จะสร้างกล้องถ่ายที่บรรจุม้วนเทปไว้ในตัวกล้องหรือถ้าสร้างก็จะมีขนาดตัวกล้องใหญ่มากไม่สะดวกในการใช้งาน จากข้อจำกัดดังกล่าวบริษัทผู้ผลิตก็ได้ตระหนักเป็นอย่างดี จึงได้มีการทุ่มทุนและกำลังความคิดที่จะพัฒนาระบบใหม่ขึ้นมาให้มีขนาดเล็กลง และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก จึงได้เกิดระบบ 8 มิลลิเมตรออกมาและบริษัทโชนี่ได้ผลิตระบบ 2 มิลลิเมตรออกสู่ตลาดเป็นบริษัทแรกเมื่อปี พ.ศ. 2527 ด้วยเทคโนโลยีอันล้ำยุคที่ใกล้เคียงสมบูรณ์เต็มที่ และมีการปรับปรุงกันอย่างขะมักเขม้น เป็นที่น่าจับตามองว่าตลาดจะให้การยอมรับเพียงใด

2.7 การผลิตวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน

ไพโรจน์ ตรีธนากุลและนิพนธ์ สุภศรี (2528:76) ได้กล่าวถึงการผลิตรายการวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอนนั้น ได้ลำดับขั้นตอนการผลิตไว้ 13 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน จะต้องรู้จุดประสงค์ของเรื่องประเภทของผู้ชม และวิธีการที่จะใช้สอนในห้องเรียน
2. รวบรวมข้อมูลและเอกสาร จะต้องรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการจัดทำรายการวีดิทัศน์ ตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งคุณภาพและปริมาณด้วย ขั้นนี้นับว่ามีความสำคัญมาก
3. คัดเลือกข้อมูลและเอกสารหลังจากรวบรวม ตรวจสอบข้อมูลและเอกสารทั้งหมดนำมาคัดเลือกเอาเฉพาะที่เหมาะสมใช้ในการทำรายการเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การเขียนบทวิดิทัศน์ เป็นการเรียบเรียงเรื่องและจัดเนื้อหารายการ ซึ่งควรจะมีการทำตั้งแต่เนิ่นๆ

5. การเตรียมบันทึกวิดิทัศน์โดยจัดทำตารางในบันทึกและจัดเจ้าหน้าที่ประจำแต่ละงาน และต้องแน่ใจว่าเจ้าหน้าที่แต่ละคนรู้งานในหน้าที่เป็นอย่างดี

6. งานศิลปกรรมเตรียมงานศิลป์สำหรับหัวเรื่องแผ่นภาพพลิกจากและอุปกรณ์อื่นๆ

7. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิต การทดลอง (ถ้ามี) ก่อนการบันทึกวิดิทัศน์ ต้องแน่ใจว่าสิ่งต่างๆที่จะใช้ในการสาธิตจะต้องพร้อมที่จะใช้งาน

8. การบันทึกวิดิทัศน์ก่อนการบันทึกควรตรวจสอบเครื่องมือและการต่อสายทั้งหมดให้เรียบร้อยโดยเฉพาะเมื่อมีการบันทึกนอกสถานที่เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้

9. การตัดต่อวิดิทัศน์หลังจากบันทึกเทปแล้วนำมาเรียบเรียงตัดต่อเพื่อให้เรื่องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ ไม่ก่อความรำคาญให้ผู้ชม

10. การบันทึกเสียง ขึ้นนี้จะเป็นการบันทึกเสียงเกี่ยวกับการบรรยาย คนตรีและเสียงประกอบอื่นๆ

11. การตรวจแก้ไขก่อนนำไปใช้ เป็นการตรวจแก้ไขเล็กน้อย

12. การนำรายการไปใช้ เป็นการเสนอรายการต่อผู้ชม

13. การประเมินรายการ รายการที่จัดทำขึ้นต้องมีการประเมินผลบางอย่างเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรายการ

สมคิต ซีรคิลปี (2530: 142-144) ได้กล่าวถึงวิธีผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์การศึกษาไว้ดังนี้

1. หัวเรื่องที่ต้องการบรรยาย ต้องการสอนหรือชื่อเรื่อง ชื่อรายการหรือแต่งเรื่องหรือเลือกรื่องสุดแต่จะเป็นวิทยุโทรทัศน์นอกหรือในสถาบันการศึกษา

2. เลือกลักษณะของกลุ่มผู้ชมว่าเหมาะกับเรื่องของรายการหรือไม่

3. เขียนสคริปต์หรือบทโทรทัศน์

4. กำหนดตัวผู้แสดง ผู้ออกรายการและผู้ร่วมรายการ

5. ซ้อมบทผู้ออกรายการหรือผู้แสดงตามบทวิทยุโทรทัศน์

6. เตรียมอุปกรณ์ประกอบรายการ

วิทยุโทรทัศน์ที่จัดขึ้นโดยเฉพาะเพื่อการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา โดยพึงหลักสูตรในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์เป็นเพียงสื่อระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งควรคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียน วิชาที่สอน และวัยของผู้เรียน รายการเช่นใดควรจัดให้กับผู้เรียนวัยใดถ้าเป็นเด็กเล็กควรจัดรายการประเภทมีรูปภาพสไลด์ อุปกรณ์ประกอบรายการมาก มีสีสันมีภาพยนตร์ประกอบเป็นภาพต่างๆ ที่เด็กสนใจเช่น ภาพยนตร์ การ์ตูน ถ้าเป็นผู้เรียนที่วัยสูงขึ้นอาจจัดรายการที่มีการแทรกทางวิชาการมากขึ้น อาจตัดภาพประเภทการ์ตูนหรือภาพที่เด็กโตไม่ชอบดู เปลี่ยนสภาพจากความ เป็นเด็กจะเริ่มเป็นผู้ใหญ่หรือระดับมหาวิทยาลัย ทางวิชาการก็จะสูงขึ้น ศัพท์เทคนิคใหม่ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็ใช้ได้ถ้าเป็นเด็กเล็กหรือโคหน้อยการใช้ภาษาก็จะเป็นปัญหาในเรื่องศัพท์และสำนวนที่ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจได้ แม้แต่ผู้ใหญ่ถ้ามีศัพท์และสำนวนใหม่ๆ ควรที่ผู้สอนจะอย่างไร จะสอนอย่างไรจึงจะให้สิ่งนั้นแจ่มชัดและไม่เป็นอุปสรรคในการเรียนได้ วิชาที่เหมาะสมในการสอนทางวิทยุโทรทัศน์นั้น ข้อมทำได้ทุกวิชา สุดแต่จะหาวิธีการสอนอย่างไรจึงจะให้วิชานั้นออกไปสอนทางวิทยุโทรทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบรายการโทรทัศน์

รูปแบบ (format) หมายถึง วิธีการและลีลาการเสนอเนื้อหาสาระและสิ่งที่อยู่ในรายการโทรทัศน์ จำแนกรูปแบบได้หลายวิธี ตามประเภทของรายการโทรทัศน์ โดยเลือกเสนอรูปแบบที่ใช้กันมาก 12 รูปแบบ

1. รูปแบบพูดคนเดียว (monologue) เป็นรายการปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชมเพียงหนึ่งคน ส่วนมากจะมีภาพประกอบเพื่อมิให้เห็นหน้าผู้พูดอยู่ตลอดเวลา

2. รูปแบบสนทนา (dialogue) เป็นรายการที่มีคนมาพูดคุยกันสองคน ทั้งสองคนมีผู้ถามและคู่สนทนาแสดงความคิดเห็นประเด็นที่นำเสนอ ทั้งคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาจะมีคน 2-3 คนก็ได้

3. รูปแบบอภิปราย (discussion) เป็นรายการที่ผู้ดำเนินรายการอภิปรายหนึ่งคนป้อนประเด็นคำถามให้ผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปแต่ไม่ควรเกิน 4 คนผู้อภิปรายแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อประเด็นต่างๆ โดยอาจเสริมหรือแย้งคนที่พูดก่อนได้

4. รูปแบบสัมภาษณ์ (interview) เป็นรายการที่ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์คือวิทยากรมานั่งสนทนากัน โดยผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าให้ฟัง

5. รูปแบบเกมหรือตอบปัญหา (quiz programme) เป็นรายการที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างคนหรือกลุ่มของผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกมหรือตอบปัญหา รายการแบบนี้อาจจัดอยู่ในลักษณะอื่นที่ทำให้ผู้ชมรายการมีส่วนร่วมด้วย

6. รูปแบบสารคดี (documentary programme) เป็นรายการที่เสนอเนื้อหาด้วยภาพและเสียงบรรยายตลอดรายการ โดยไม่มีพิธีกร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

6.1 สารคดีเต็มรูปแบบเป็นการดำเนินเรื่องด้วยภาพเนื้อหาตลอดรายการ

6.2 กึ่งสารคดีกึ่งพูดคนเดียว (semi documentary) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่เดินเรื่องพูดคุยกับผู้ชมและให้เสียงบรรยายตลอดรายการ นอกนั้นเป็นภาพแสดงเรื่องราวหรือกระบวนการตามธรรมชาติ

7. รูปแบบละคร (drama) เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวต่างๆ ด้วยการจำลองสถานการณ์เป็นละครมีการกำหนดผู้แสดง จัดสร้างฉาก การแต่งตัวแต่งหน้าให้สมจริงสมจังและใช้เทคนิคการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละคร เพื่อเสนอเรื่องราวให้เหมือนจริงมากที่สุด ในด้านการศึกษาละครโทรทัศน์ อาจจำลองสถานการณ์ชีวิตของคนในสังคม เพื่อสนองความรู้ในเชิงจิตวิทยาสังคมวิทยา การเมืองและการปกครอง

8. รูปแบบสารละคร (docu-drama) เป็นรายการที่ผสมผสานรูปแบบสารคดีเข้ากับรูปแบบละครหรือการนำละครมาประกอบรายการที่เสนอเนื้อหาบางส่วน มิใช่เสนอเป็นละครทั้งรายการ เพื่อให้การศึกษา ความรู้และแนวคิด

9. รูปแบบสาธิตและการทดลอง (demonstration) เป็นรายการที่เสนอวิธีการทำอะไรสักอย่างเพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางที่จะนำไปใช้ทำจริง

10. รูปแบบเพลงและดนตรี (song and music) มี 3 ลักษณะ

- มีดนตรีนักร้องมาแสดงสด
- ให้นักร้องร้องควบคู่ไปกับเสียงดนตรีที่บันทึกมาแล้ว
- ให้นักร้องและนักดนตรีมาแสดงแต่ใช้เสียงที่บันทึกมาแล้ว

11. รูปแบบการถ่ายทอดสด (live programme) เป็นรายการที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น

2.8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัชรินทร์ สายสาระ (2529:ก) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการเรียน การสอน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (ดนตรี) ระดับประถมศึกษาเขตจังหวัดเลย ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ครู บุคลากร มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ
2. ด้านอุปกรณ์การสอนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดอุปกรณ์ การสอนที่ระบุไว้ในหลักสูตร

สูตร

3. ด้านวิธีสอนพบว่า วิธีสอนที่ครูใช้มากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยาย และสาธิต ซึ่งมีปัญหาค่อนข้างมาก วิธีสอนที่ครูใช้น้อยที่สุดคือ การศึกษานอกสถานที่ ซึ่งมีปัญหามากที่สุด

4. ด้านเนื้อหาพบว่า เนื้อหาที่ครูใช้สอนมากที่สุด คือการร้องเพลง เนื้อหาที่มีปัญหามากที่สุดคือ การอ่าน โน้ตสากล และเพลงไทยเดิม

5. ด้านคู่มือครูพบว่า คู่มือครูไม่เพียงพอแก่ความต้องการ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2521:260) ได้เปรียบเทียบผลดีระหว่างการใช้โทรทัศน์กับการสอนของครูแบบเดิม ผลการวิจัยส่วนใหญ่ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากโทรทัศน์กับนักเรียนจากการสอนของครูตามธรรมดา

บุญชู ใจซื่อสกุล (2526:99) ได้ทำการวิจัย เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา พยาบาลของนักเรียนนายสิบเหล่าแพทย์ทหารบก ที่เรียนจากเทปโทรทัศน์โดยวิธีทบทวนแบบ ต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มผู้มีความสามารถทางการเรียนสูง เรียนจากการสาธิตด้วยวีดีโอเทปโดยวิธีทบทวนภาพแบบปกติแบบซ้ำและแบบหยุดภาพ สูงกว่าผู้มี ระดับความสามารถทางการเรียนต่ำทุกกรณี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชัชวาล วิริยะกุล (2527:79) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสาธิตโดยวีดีโอเทปที่เสนอภาพซ้ำ ด้วยความเร็วต่างๆที่มีต่อทักษะการเล่นฟุตบอลของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยครู นครปฐม ผลการวิจัยปรากฏว่าผลทักษะการเล่นฟุตบอลของกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาสูงกว่าที่เรียน จากการสาธิต โดยวีดีโอเทปที่เสนอภาพซ้ำด้วยความเร็วต่างๆ กว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกีฬาค่ำ ในทุกกรณี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

นิชยา โสรัฎฐ (2539:60) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วีดิทัศน์ที่มีการแทรกคำถามแทรกการสรุปและแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนกับความถนัดทางการเรียน ซึ่งปรากฏว่ากลุ่มที่มีความถนัดทางการเรียนสูง และความถนัดทางการเรียนต่ำ เมื่อเรียนด้วยวีดิทัศน์ที่มี การแทรกคำถาม และแทรกการสรุป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากวีดิทัศน์แบบปกติ

อิทธิศักดิ์ ชูสินธุ์ (2530:28-31) ได้ทำการวิจัยผลการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์การสอน ที่มีการนำภาพบางส่วนจากเนื้อหาในรายการ โทรทัศน์เสนอไว้หลังรายการ โดยซ่อนตัวอักษร บรรยายสรุปเนื้อหาในรายการ ด้วยความเร็วของภาพแตกต่างกัน 3 แบบคือความเร็วของภาพ 6 เท่า ปกติ (150ภาพต่อวินาที) ในเรื่องเสียง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดภาณี เขตพระโขนง จำนวน 90 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่าผล การเรียนรู้ของทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน

ภาวนา พรหมสาขา ณ สกลนคร (2531:32) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลการเรียนที่ใช้ โทรทัศน์ที่มีการนำเรื่อง เพื่อบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดยใช้ตัวอักษรประกอบเสียงบรรยาย และภาพประกอบเสียงบรรยายที่เป็นผลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์การสอนแบบนำเรื่อง ที่เสนอภาพที่เป็นผลของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมประกอบเสียงบรรยาย มีผลการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์การสอน แบบนำเรื่องที่บอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดยใช้ ตัวอักษรประกอบเสียงบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สุทธิรา แก้วมณี (2536:56) ได้สรุปผลการศึกษาประสิทธิภาพเทปวีดิทัศน์การสอนวิชา นาฏศิลป์ เรื่องราวมาตรฐาน ชั้นประถมปีที่ 5 ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จำนวน 79 คน ไว้ว่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทพวิทัศน์เป็นสิ่งที่มีคุณค่า สามารถช่วยเร้าความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีอีก ทั้งยังสามารถช่วยแก้ปัญหาการศึกษาได้อีกด้วย

Terry. (1988:125) ได้สำรวจข้อมูลเพื่อจัดตั้งโครงการวิทัศน์เพื่อการศึกษา โดยศึกษาในแง่ของผลกระทบ ประโยชน์ของโครงการ การออกแบบการพัฒนาและการบริหาร โครงการ เพื่อนำวิทัศน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางในด้านการศึกษา โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนคือ ในส่วนแรกเป็นการศึกษาทางไกล สำรวจเกี่ยวกับเนื้อหาของวิทัศน์ที่จะนำมาผลิตเป็นวิทัศน์ โดยเนื้อหาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน สังคมศาสตร์จิตวิทยา การตลาด การสาธารณสุข และการวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสาร ในส่วนที่สองจะเป็นการแนะนำ เสนอแหล่งค้นคว้าต่างๆ เพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้นภายหลังการชมวิทัศน์ นอกจากนี้จะเป็นการวิจัยเกี่ยวกับโครงการ เช่นการวางรูปแบบการนำไปใช้โดยอาจจะจัดบริการในลักษณะเคเบิลทีวีแถบวิทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับหน่วยงานต่างๆ หรืออาจใช้วิทัศน์ให้ความรู้แบบการประชุมทางไกลผ่านดาวเทียมหรืออื่นๆ การจัดการ ต้นทุนการผลิต การบริการทิศทางและการวางแผน โครงการการออกแบบการสอน การใช้ยุทธศาสตร์ในการสอนการตั้งคณะกรรมการ ในการดำเนินงาน การประเมินผล โครงการเป็นต้น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการตัดสินใจ

Pual (1961:40-41) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการสัมมนาเกี่ยวกับวิทัศน์ขึ้นในปี 1959 ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยวิทัศน์ จากมลรัฐต่างๆ

สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนจากวิทัศน์มีผลการเรียนดี
2. พื้นฐานทางการศึกษาของนักเรียนที่เรียนด้วยวิทัศน์เท่าเทียมกับนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนตามปกติ
3. ผู้ที่เรียนด้วยวิทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่น่าพอใจ
4. ผู้ที่เรียนด้วยวิทัศน์ประสบปัญหาเรื่องห้องสมุดมีหนังสือเพื่อการค้นคว้าไม่เพียงพอ

Winett and other (1993:55-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้วิทัศน์ในโครงการรณรงค์ป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส (เอดส์) สำหรับเยาวชนและครอบครัว โดยกลุ่มทดลองเป็นครอบครัวที่มีลูกอยู่ในวัยรุ่นอายุประมาณ 12-14 ปี โดยกลุ่มทดลองได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันจากวิทัศน์ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการทดลองทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันในด้านการเรียนรู้ แต่กลุ่มทดลองที่ได้รับความรู้โดยการชมวิทัศน์มีทักษะการสื่อสารในการแก้ปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มผู้เรียนที่ไม่ได้เรียนจากวิทัศน์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนจากบทเรียนวิดีโอทัศน์ และการเรียนปกติแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน ที่เรียนรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้มี 2 ชนิด คือ

- 3.2.1 บทเรียนวิดีโอทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา
- 3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.1 บทเรียนวิดีโอทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 3.2.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ในการจัดหลักสูตร การเรียนดังกล่าว

2. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

3.2.1.2 กำหนดเนื้อหาในการเรียน ผู้วิจัยได้จัดลำดับเนื้อหาวิชา ดังนี้

3.2.1.2.1 ประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐาน

3.2.1.2.2 เพลงงามแสงเดือน

3.2.1.3 นำเนื้อเรื่องมาเรียบเรียงเป็น บทเรียนวิดิทัศน์

3.2.1.4 นำบทเรียนวิดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่างมาตรฐาน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ตรวจสอบ และแก้ไข

3.2.1.5 ผลิตบทเรียนวิดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่างมาตรฐานระดับประถมศึกษา

3.2.1.6 นำบทเรียนวิดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่างมาตรฐานระดับประถมศึกษา ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสื่อและเนื้อหาประเมินคุณภาพของสื่อ แล้วไปทำการประเมินคุณภาพสื่อกับนักเรียนจำนวน 30 คน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ผ่าน
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

โดยมีเกณฑ์การตีความหมายของการให้คะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินสื่อ มาคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยเพื่อทำการประเมิน

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์การตีความหมายของการแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์ (\bar{X})	ระดับความคิดเห็น
4.50 – 5.00	ดีมาก
3.50 – 4.49	ดี
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	พอใช้
1.00 – 1.49	ควรปรับปรุง

การประเมินสื่อการสอนด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการผลิตสื่อ นั้น ให้ประเมินแยกกัน โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้ในแต่ละด้านต้องมีค่า (\bar{X}) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.1.7 ปรับปรุง บทเรียนวีดิทัศน์ ตามคำแนะนำ ของผู้ทรงคุณวุฒิและแก้ไข

3.2.1.8 ได้ วีดิทัศน์ เพื่อนำไปทดสอบต่อไป

3.2.2. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ มีขั้นตอนการร่างดังต่อไปนี้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา ที่เรียนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์และการเรียนแบบปกติ โดยใช้แบบทดสอบชนิดใส่เครื่องหมาย \checkmark และ \times หน้าข้อ จำนวน 5 ข้อ และชนิดตัวเลือก 5 ข้อ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของการสอน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหา การร้องเพลงร่ำวงมาตรฐาน โดยแยกเป็นหัวข้อย่อยดังนี้

1. ความเป็นมาและความหมายของร่ำวงมาตรฐาน
2. ขับร้องเพลงงามแสงเดือนและได้กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของการสอนดังนี้
 - 2.1 สามารถบอกความเป็นมาและความหมายของร่ำวงมาตรฐานได้
 - 2.2 สามารถร้องเพลงงามแสงเดือนและทำจังหวะได้

ขั้นที่ 2 สร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาตามที่ได้ทำการวิเคราะห์แล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นแบบทดสอบชนิดใส่เครื่องหมาย \checkmark และ \times หน้าข้อ จำนวน 10 ข้อ และชนิดเลือกจำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (ค่า p) และค่าอำนาจจำแนก (ค่า r) แบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้จริง โดยคิดข้อคำถามที่มีความยากง่าย 0.20 – 0.80 และข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

จากผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบจำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาจำนวน 10 ข้อ และมีเนื้อหาครอบคลุม

ขั้นที่ 4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR 20

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 10 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เคยเรียนเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานมาแล้ว จำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบพบว่าข้อสอบทั้งฉบับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.65

3.2.3 แบบประเมินคุณภาพสื่อและเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยศึกษาแนวคิดและรูปแบบการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ และนำไปขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แบบประเมินรายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก จ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทดลองสื่อ กับครูใหญ่โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม
2. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย จากประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 500 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. กำหนดกลุ่มทดลอง เรียนเรื่องการสอนร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับชั้นประถมศึกษาจากครูและบทเรียนวีดิทัศน์
4. กำหนดกลุ่มควบคุม เรียนร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานจากครู ซึ่งสอนโดยการบรรยายประกอบการสาธิต
5. ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามสถิติที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของ กูดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2531 :130)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$q = \text{สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ} = 1 - P$$

$$S_i^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ}$$

2. หาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ

หาค่าความยาก

$$p = \frac{R}{N}$$

P = ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ

R = จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ

N = จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

หาค่าอำนาจจำแนก

$$r = \frac{R_u - R_l}{N/2}$$

r = ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ

R_u = จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มเก่ง

R_l = จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มอ่อน

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{x} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักเรียน

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531,1461)

4. สูตรการคำนวณหาค่า t-test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

t = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

\bar{X}_1 \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1,2 ตามลำดับ

N_1 N_2 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

S_1^2 S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง 1,2

(ล้วน สายศ และอังคณา สายศ. 2528,84-86)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน ระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

4.1 ผลการสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐานกับการสอนแบบปกติ

4.1 ผลการสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 4 ท่าน และแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือด้านเนื้อหา 2 ท่าน และด้านการผลิตสื่อ 2 ท่าน

ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนวีดิทัศน์ จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาทั้ง 2 ท่าน ได้ผลดังในตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการประเมินสื่อ บทเรียนวีดิทัศน์ของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

ลำดับที่	เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		\bar{X}	ความหมาย
1	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4	ดี
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อหา	4	ดี
3	ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	ดี
4	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง	5	ดีมาก
5	ความเข้าใจในคำบรรยายเนื้อหา	4.5	ดีมาก
6	ความชัดเจนของภาพ	4.5	ดีมาก
7	ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย	5	ดีมาก
8	ความสัมพันธ์และความเหมาะสมของภาพกับเสียงบรรยาย	4	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1(ต่อ)

ลำดับที่	เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		\bar{X}	ความหมาย
9	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	5	ดีมาก
10	ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	5	ดีมาก
11	ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4	ดี
รวมทั้งหมด		49	
ค่าเฉลี่ย		4.45	ดี

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินสื่อบทเรียนวีดิทัศน์ด้านเนื้อหาในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยมีค่า 0.47 และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อปรากฏว่า ข้อ 1, 2, 3, 8, และ 11 อยู่ในระดับคุณภาพดี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และข้อ 4, 5, 6, 7, 9, และ 10 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก และมีค่าเฉลี่ย 4.50-5.00

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการประเมินสื่อ บทเรียนวีดิทัศน์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการผลิตสื่อ

ลำดับที่	เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		\bar{X}	ความหมาย
1	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.5	ดีมาก
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อหา	4.5	ดีมาก
3	ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.5	ดีมาก
4	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง	4.5	ดีมาก
5	ความเข้าใจในคำบรรยายเนื้อหา	5	ดีมาก
6	ความชัดเจนของภาพ	4	ดี
7	ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย	4.5	ดีมาก
8	ความสัมพันธ์และความเหมาะสมของภาพกับเสียงบรรยาย	4.5	ดีมาก
9	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.5	ดีมาก
10	ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4	ดี
11	ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4	ดี
รวมทั้งหมด		48.5	
ค่าเฉลี่ย		4.41	ดี

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีทัศน์ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 4.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยมีค่า 0.30 และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อปรากฏว่าข้อ 2, 3, 6, 10 และ 11 อยู่ในระดับคุณภาพดี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และข้อ 1, 4, 5, 7, และ 8 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก และมีค่าเฉลี่ย 4.50-5.00

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนวีทัศน์ เรื่องการร้องเพลง รำวงมาตรฐานกับการสอนแบบปกติ

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนวีทัศน์ และกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ แสดงผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	\bar{X}	S.D.	T
ทดลอง	30	8.20	0.71	2.70*
ควบคุม	30	7.43	1.38	

*P < .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนวีทัศน์ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การสร้างบทเรียนวิดีโอทัศนศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย(สตน.) วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ตามหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง 2533) กระทรวงศึกษาธิการ โดยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาบทเรียนวิดีโอทัศนศึกษาเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนวิดีโอทัศนศึกษาแบบปกติ

5.2 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานด้วยบทเรียนวิดีโอทัศนศึกษาสูงกว่าการสอนแบบปกติ

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

- 5.3.1 ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานครจำนวน 500 คน ที่เรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์
- 5.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนวิดีโอทัศนศึกษาเรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการร้องเพลงร่ำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา จำนวน 10 ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

บทเรียนวิดีโอที่ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการผลิตเพื่อนำมาปรับปรุงแล้วนำทดลองหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากนั้นนำผลการทดลองที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

5.6 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.6.1 การพัฒนาบทเรียนวิดีโอที่ผ่านการประเมินเรื่องการร้องเพลงร้องมาตรฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพสื่อวิดีโอที่จำนวน 4 ท่าน แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือด้านเนื้อหา และด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ผลการประเมินคุณภาพสื่อวิดีโอ พบว่า ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับคุณภาพดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41

5.6.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการร้องเพลงร้องมาตรฐานของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนวิดีโอที่กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการร้องเพลงร้องมาตรฐานด้วยบทเรียนวิดีโอที่ สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.7 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปไว้ข้างต้น สามารถอภิปรายได้ดังนี้

5.7.1 การพัฒนาบทเรียนวิดีโอที่ผ่านการประเมินเรื่อง การร้องเพลงร้องมาตรฐานระดับประถมศึกษา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพสื่อวิดีโอที่ จำนวน 4 ท่าน และแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ซึ่งจัดอยู่ในระดับคุณภาพดี มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์สามารถนำไปใช้สอนได้ ส่วนด้านการผลิตสื่อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งจัดอยู่ในระดับคุณภาพดี สามารถนำไปใช้สอนร่วมกับครูได้ เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ การเรียนรู้ในการใช้ประสาทสัมผัสส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

5.7.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องร้องมาตรฐานด้วยบทเรียนวิดีโอที่และการสอนแบบปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนวิดีโอที่สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธันยาภรณ์ วัฒนธรรม (2543:60) ที่วิจัยชุดวิดีโอที่สำหรับการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ เรื่องการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของผู้ที่เข้าฝึกอบรมด้วยชุดวิดีโอที่ เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้สำหรับการทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับว่าให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิต์สน์สูงกว่าการฝึกอบรมโดยวิทยากรบรรยาย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ พิระรัฐ เอี่ยมเม้า (2544:1) ได้ทำการวิจัยบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องสถาปัตยกรรมไทยสมัยสุโขทัย กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนไทยปรีเทคนิก กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์สูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบปกติ

5.8 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสร้างและพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ ควรคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา ในด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน
2. ในการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์ ควรคำนึงถึงจำนวนนักเรียนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ซึ่งควรจัดให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. บทเรียนวีดิทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการร้องเพลง สามารถลดปัญหาในการร้องเพลงของครูได้
4. ในการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์ สามารถฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ในการเรียนรู้ของนักเรียนได้

5.9 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเปลี่ยนรูปแบบบทเรียนวีดิทัศน์แบบม้วนเทปเป็น วิดีโอซีดี โดยแบ่งเป็นตอน ๆ เพื่อให้สามารถเลือกเรียนในแต่ละตอนได้รวดเร็วกว่าม้วนเทป
2. เนื้อหาของบทเรียนวีดิทัศน์ ควรมีความยาวไม่เกิน 10 – 15 นาที ซึ่งถือว่าไม่สั้นไม่ยาวจนเกินความสนใจของนักเรียน
3. การที่ผู้เรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งถือว่าเป็นเด็กเล็กย่อมมีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นระยะเวลาสั้น ๆ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีบทบาทในการกระตุ้นที่จะให้นักเรียนสนใจในการเรียน
4. การเลือกกลุ่มตัวอย่างควรเป็นนักเรียนชั้นประถมปลาย ซึ่งจะอยู่ในวัยที่มีความพร้อมในการเรียนรู้มากกว่านักเรียนในระดับชั้นประถมต้น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. 2533. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) :

โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

เกศินี โชติกเสถียร. 2523. การใช้เทคโนโลยีการสอนในห้องเรียน . มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา.

ฉลองชัย สุรวฒนบุรณ. 2528. การเลือกและการใช้สื่อการสอน . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา
เทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชอุ่ม ประเสริฐกุล. 2514. การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษา . ประสานมิตร กรุงเทพฯ :

ชัชวาล วิริยะบุล. 2527. “ผลของการสาธิตโดยเทปโทรทัศน์ที่เสนอภาพช้าด้วยความเร็วต่างๆที่มี
ต่อทักษะการเล่นฟุตบอลของนักเรียนชั้นปีที่3” วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยครูนครปฐม,
ปริญญาโท กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2533. เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเคเอ็นสโตร์.

คุณฎี บริพัตร ณ อยุธยา. 2521. หนังสืออุเทศน์เรื่องวิธีสอนนาฏศิลป์เบื้องต้น.

คำรณราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. 2510. ตำราฟ้อนรำ อนุสรณ์งานฉาปนกิจ
ศพ นางยวง อังศุสิงห์ ณ เมรุธาตุทอง พระโขนง.

ชนิด อยุธยา. 2511. ศิลปะละครบองหรือคู่มือนาฏศิลป์ไทย . ศิวพร :

ชันษากรณ์ วัฒนธรรม.2543. “ชุดวิดิทัศน์สำหรับการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์” . วิทยา
นิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นฤมล ชีระศักดิ์. 2542. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนวิดิทัศน์กับการสอน
ปกติแบบบรรยาย เรื่อง การเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ของศูนย์บริการการ
ศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร” . วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นิตยา โสริกุล. 2539. “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โดยใช้วิดิทัศน์ที่มีการแทรกคำถามแทรกการสรุปและแบบปกติ”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญชู ใจซื่อสกุล. 2526. “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาปัจจุบันพยาบาลของนักเรียนนายสิบเหล่า
แพทย์ทหารบกที่เรียนจากการสาธิตด้วยเทปโทรทัศน์โดยวิธีทบทวนแบบต่างๆ”
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

บุญส่ง แจ่มสว่าง. 2524. แนวโน้มหลักสูตรวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาและความต้องการของ
หน่วยงาน. เอกสารวิชาสัมมนาวิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บังเอิญ โอวาท. 2528. “การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยจากเทปโทรทัศน์ที่มีการนำเรื่องแบบต่างๆ”. ปรียญานิพนธ์ กศบ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พยอม อิงคตานูวัฒน์. 2524. จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก . พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์ .
- พาวณี สีสวย ผศ. 2527. ศูนย์เรียนนฏศิลป์ไทย .กรุงเทพมหานคร : ชนะการพิมพ์ .
- พีระรัฐ เอี่ยมเม้า. 2544. “บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องสถาปัตยกรรมไทยสมัยสุโขทัย” .วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ประสานมิตร กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล .
- ไพบุลย์ จันทยศ. 2526. สารพัฒนาหลักสูตร . วิดีโอเทปก้าวใหม่ของการสร้างตำราเรียน .
- ไพโรจน์ ตรีธฆนากุลและนิพนธ์ สุภศรี. 2528. ศูนย์เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา สื่อส่งเสริมกรุงเทพฯ . กรุงเทพมหานคร : บริษัทพลพันธ์การพิมพ์จำกัด .
- ภาวนา พรหมสาขา ณ สกลนคร. 2531. “การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การนำเรื่องต่างกัน”. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร .
- มนตรี เมฆวิไล. 2538. “ชุดการสอนการอ่านทำนองเสนาะระดับประถมศึกษา โดยใช้คาราโอเกะเป็นสื่อหลัก”. วิทยานิพนธ์ (มธธ.).
- รัตนา มณีสิน. 2538. ประวัติการละครและประวัติบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์ไทย . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สารเศรษฐ์ .
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ .
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่3 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ .
- วสันต์ อติศัพท์. 2533. การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ .
- วัชรินทร์ สายสาระ. 2539 “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาดนตรี ระดับประถมศึกษาปีที่3-4ในเขตจังหวัดเลย” วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วาสนา ชาวหา. 2522. เทคโนโลยีทางการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่1 กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์ .
- วิจิตร ภักดีรัตน์. 2523. วิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช .
- สนั่น ปัทมะทิน. 2527. ข้อดีข้อเสียของวิดีโอ คาเมรา 1 (4) .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวัสดี ประทุมราช. และคณะ.2533. หนังสือเรียนเบ็ดเตล็ด สอน. ประถมศึกษาปีที่ 3 .

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ

สมคิด ชีรศิลป์.2530. การผลิตรายการโทรทัศน์ . พิมพ์ครั้งที่4 กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์ .

สุทธิรา แก้วมณี.2536. “การศึกษาประสิทธิภาพเทปวีดิทัศน์การสอนวิชาอนุศิลป์เรื่องราวมาตรฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร .

สุรณีษ์ ขจัดภัย. 2541. “การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์วิชากิจกรรมนาฏศิลป์ในระดับชั้นประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง .

สุพิทย์ กาญจนพันธุ์. 2541. รวมศัพท์เทคโนโลยีและสื่อสารเพื่อการศึกษา . ซีเอ็ดยูเคชั่นจำกัด.

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528. เทคโนโลยีทางการศึกษา . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ .

หนูมีวัน ร่มแก้ว. 2528. “ รายการโทรทัศน์เรื่องกวางยางและผืนภาพด้วยกวางยาง ” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร .

อิทธิพร ศรีชมก. 2525. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา เล่ม 3 หน่วยที่ 11-15. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

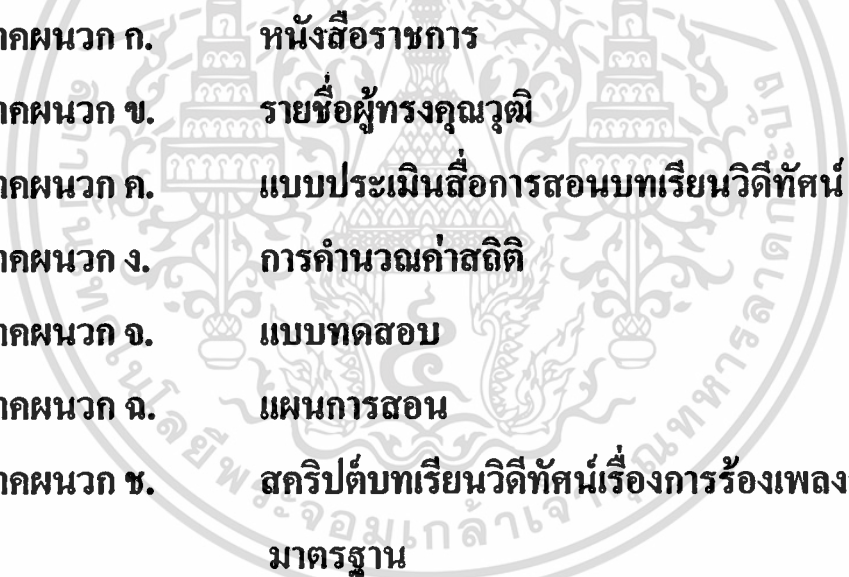
อิทธิศักดิ์ ชูวสินธุ์. 2530. “การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดหลังรายการ ชนิดกลุ่มสัมพันธ์ โดยความเร็วของภาพต่างกัน” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร .

Blaushard, Paul. 1961. “Television” A.V. Communication Review.

Fenel ,Terry. 1988. Efficacy Application,Design Development, and Execution of Prosocial/ Education Video NewYork : Union Institute.

Winett, Richard A. et.al. 1993. “Efficacy Virus Prevention Video Program for Teen and Parent” Journal of Health- Education Quarterly.

ภาคผนวก

-
- ภาคผนวก ก. หนังสือราชการ
- ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
- ภาคผนวก ค. แบบประเมินสื่อการสอนบทเรียนวีดิทัศน์
- ภาคผนวก ง. การคำนวณค่าสถิติ
- ภาคผนวก จ. แบบทดสอบ
- ภาคผนวก ฉ. แผนการสอน
- ภาคผนวก ช. สคริปต์บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวง
มาตรฐาน

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการ

- หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
- หนังสือผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
- หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย
- หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือในการวิจัย

คำสั่งคณะกรรมการคุศาศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 69 /2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวปิยะรัตน์ แต่งจำ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวปิยะรัตน์ แต่งจำ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สุพิทย์	กาญจนพันธ์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์โอวาท	พุลศิริ	ประธานกรรมการ
รศ.ดร.สุพิทย์	กาญจนพันธ์	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์อรรณพร	ฤทธิเกิด	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ
ผศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. 2542

Banw r

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

km
5 30 42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไป
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา ที่ได้รับอนุมัติ ให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2542

1. นางสาวปิยะรัตน์ แดงฉำ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “วิถีทัศน์คาราโอเกะเรื่อง การร้อง เพลงร่วมาตรฐาน ระดับประถมศึกษา” โดยมี รศ.ดร.สุพิทย์ กาญจนพันธุ์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ และ อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663

ที่ ทม 1504/ ๕๕4

วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ส่งผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ตามที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมได้มีคำสั่งที่ 69/2542 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาชื่อ นางสาวปิยะรัตน์ แต่งจํา รหัสประจำตัว 40064402 หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา นักศึกษาได้เสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการแล้วเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2542 และได้รับอนุมัติในหัวข้อ เรื่อง "วิถีทัศน์คาราโอเกะเรื่องการร้องเพลงรําวงมาตรฐาน ระดับประถมศึกษา" โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 คน คือ

1. รศ.ดร.สุพิทย์	กาญจนพันธ์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
2. อาจารย์อัฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขปรับปรุงบางประการ บัดนี้ นักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขตามมติของคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการประกาศผ่านหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อไปด้วยจักขอบคุณยิ่ง

(ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ทม 1504/ 0065

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ มกราคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ศิริวรรณ รัตนทัศนีย์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบทดสอบ ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบทดสอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาของนักศึกษา ชื่อ นางสาวปิยะรัตน์ แต่งจำ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "วิถีทัศน์คาราโอเกะ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.ศิริวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

๙.

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/

0065

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ มกราคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์อรวรรณ วรรณสำเร็จ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบทดสอบ ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบทดสอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาของนักศึกษา ชื่อ นางสาวปิยะรัตน์ แดงจำ่า ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "วิถีทัศน์คาราโอเกะ เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐานระดับประถมศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.อรวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 0065

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๗ มกราคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ชิสเตอร์อรรณพ จันทร์ชลอ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบทดสอบ ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบทดสอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อของนักศึกษา ชื่อ นางสาวปิยะรัตน์ แดงจำ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "วิถีทัศน์คาราโอเกะ เรื่องการร้องเพลงร่วมาตฐานระดับประถมศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.อรรณพ ชินะตระกูล)

คณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

แบบประเมินสื่อการสอน
บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินสื่อบทเรียนวีดิทัศน์

บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน ในระดับประถมศึกษา
 เวลาฉาย 20 นาที ผู้ผลิตนางสาวปิยะรัตน์ แดงคำ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
 สาขาเทคโนโลยีการศึกษาทางการอาชีวะและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 ผู้ประเมิน.....ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน.....

ลำดับที่	เรื่องที่น่าสนใจ	ความคิดเห็น				
		ดีมาก 5	ดี 4	ผ่าน 3	พอใช้ 2	ควรปรับปรุง 1
1	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อหา					
3	ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
4	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ ดำเนินเรื่อง					
5	ความเข้าใจในคำบรรยายเนื้อหา					
6	ความชัดเจนของภาพ					
7	ความเหมาะสมของภาพในการ สื่อความหมาย					
8	ความสัมพันธ์และความเหมาะสมของ ภาพกับเสียงบรรยาย					
9	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
10	ความถูกต้องของภาษาที่ใช้					
11	ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ					

ขอเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

รวมคะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง

การคำนวณค่าสถิติ

1. การหาค่าความยากง่าย
2. การหาค่าอำนาจจำแนก
3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงการหาค่าความยาก (p) จากการทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ
 ที่นำไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน
 ที่เคยเรียนวิชาคณิต-นาฏศิลป์มาแล้ว

ข้อที่	เก่ง	อ่อน	จำนวนผู้ตอบถูก	$p=R/N$	$q=1-p$	pq
1	10	5	15	0.50	0.50	0.25
2	5	2	7	0.23	0.77	0.18
3	8	4	12	0.40	0.60	0.24
4	14	9	23	0.77	0.23	0.18
5	10	4	14	0.47	0.53	0.25
6	14	10	24	0.80	0.20	0.16
7	13	8	21	0.70	0.30	0.21
8	12	8	20	0.67	0.33	0.22
9	10	5	15	0.50	0.50	0.25
10	15	9	24	0.80	0.20	0.16
จำนวนผู้ทำแบบทดสอบ			N = 30	$\sum PQ = 2.10$		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ง2 แสดงการหาค่าอำนาจจำแนก (r) จากการทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ที่ทดลองใช้
กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ที่เรียนวิชาคณิตรี-นาฏศิลป์ มาแล้ว

ข้อที่	เก่ง(ตอบ) R_u	อ่อน(ตอบ) R_l	จำนวนผู้ตอบถูก	$r = (R_u - R_l) / (N/2)$
1	10	5	15	0.33
2	5	2	7	0.20
3	8	4	12	0.27
4	14	9	23	0.33
5	10	4	14	0.40
6	14	10	24	0.27
7	13	8	21	0.33
8	12	8	20	0.27
9	10	5	15	0.33
10	15	9	24	0.40
จำนวนผู้ทำแบบทดสอบ			N = 30	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓3 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนกลุ่มทดลอง	คะแนนกลุ่มควบคุม
1	9	8
2	9	7
3	8	6
4	8	7
5	8	8
6	7	8
7	8	6
8	8	7
9	9	7
10	7	2
11	8	8
12	7	8
13	9	8
14	7	9
15	9	9
16	9	8
17	8	7
18	8	8
19	9	8
20	8	9
21	8	7
22	9	8
23	9	7
24	8	8
25	7	8
26	9	6
27	8	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ง3 (ต่อ)

คนที่	คะแนนกลุ่มทดลอง	คะแนนกลุ่มควบคุม
28	8	9
29	9	7
30	8	9

* คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบทดสอบ

คำชี้แจง

1. ให้ครูเป็นผู้อ่านคำถามให้นักเรียนฟัง 2 เทียว
2. ให้นักเรียนตอบคำถามหลังจากที่ครูอ่านให้ฟัง

คำสั่ง

ก. ให้ใส่เครื่องหมาย \surd หน้าข้อที่ถูกต้องและใส่เครื่องหมาย \times หน้าข้อที่ผิด

-1. สมัยก่อนเราเรียกรำวงว่า รำโทน
-2. เพลงงามแสงเดือนคือเพลงรำวง
-3. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง
-4. รำวงเป็นเพลงพื้นเมืองภาคใต้
-5. เครื่องดนตรีที่ใช้ในการรำโทนมี กรับ ฉิ่งและโทน

ข. ให้ใส่เครื่องหมาย \times ทับตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ลักษณะของการรำวงคือข้อใด

ก. ผู้หญิงรำคนเดียว	ข. ผู้ชายรำคนเดียว	ค. รำเป็นคู่หญิงและชายคู่กัน
---------------------	--------------------	------------------------------
2. ตัวเลือกใดคือเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงรำวง

ก. กลอง	ข. โทน	ค. ฉาบ
---------	--------	--------
3. รำวงมาตรฐานมักมีจังหวะเป็นอย่างไร

ก. สนุกสนาน	ข. เชื่องช้า	ค. เร็วมาก
-------------	--------------	------------
4. รำโทนเป็นการละเล่นพื้นเมืองภาคใด

ก.เหนือ	ข.ใต้	ค.กลาง
---------	-------	--------
5. “เราเล่นเพื่อสนุก.....” เนื้อเพลงต่อไปคือ

ก.หมดทุกข์ไม่ระกำ	ข.เปลื้องทุกข์วายระกำ	ค.มีสุขวายระกำ
-------------------	-----------------------	----------------

เฉลยแบบทดสอบ

ก.

- ✓ 1.
- ✓ 2.
- ✓ 3.
- X 4.
- ✓ 5.

ข.

- 1. ค
- 2. ข
- 3. ก
- 4. ค
- 5. ข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ

แผนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนการสอนหมวด สดน. วิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สัปดาห์ที่ 1

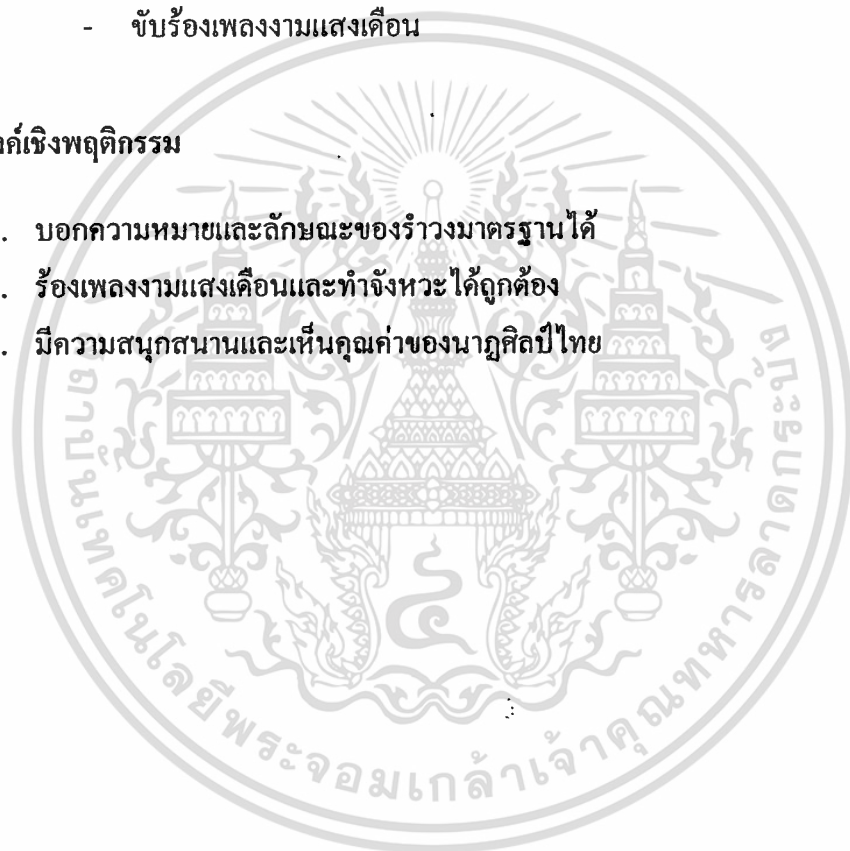
เนื้อหา

ร่ายมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน

- ความหมายของร่ายมาตรฐาน
- ลักษณะการแต่งกาย
- วิธีแสดง
- ขับร้องเพลงงามแสงเดือน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกความหมายและลักษณะของร่ายมาตรฐานได้
2. ร้องเพลงงามแสงเดือนและทำจังหวะได้ถูกต้อง
3. มีความสนุกสนานและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

กำหนดการสอน กลุ่ม / วิชา สอน. (นาฏศิลป์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวน คาบ
1	1. บอกความหมายและลักษณะของรำวงมาตรฐานได้ 2. ร้องเพลงและทำจังหวะเพลงงามแสงเดือนได้ถูกต้อง 3. มีความสนุกสนานและเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย	- รำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน - ขับร้องเพลงงามแสงเดือน	1
2	1. ฝึกนาฏศัพท์เบื้องต้นง่าย ๆ ได้ 2. ทำท่ารำสอดสร้อยมาลาได้	- ลักษณะการรำรำเบื้องต้น(นาฏศัพท์) - การรำรำประกอบเพลงงามแสงเดือน(ปฏิบัติทำ)	1
3	1. ก้าวทำประกอบเพลงงามแสงเดือนได้ถูกต้องตามแบบแผน	- ขับร้องเพลงไทยง่าย ๆ เพลงชวา	1
4	1. ขับร้องเพลงไทยง่าย ๆ ได้ 2. ร้องเพลงได้ถูกต้องตามทำนองแลจังหวะ 3. บอกความหมายของเนื้อเพลงได้ 4. ทำจังหวะประกอบการร้องเพลงได้ถูกต้อง 5. ใช้เสียงในการร้องเพลงไทยได้เหมาะสม		1
5.	1. ทำจังหวะเพลงอินเดียแดงได้ถูกต้อง 2. ขับร้องเพลงอินเดียแดงได้ถูกต้อง	- ขับร้องเพลงอินเดียแดง	1
6	1. เคลื่อนไหวตามจังหวะเพลงอินเดียแดงได้ถูกต้อง 2. มีความคิดสร้างสรรค์ทำทางอิสระประกอบจังหวะเพลงอินเดียแดง	- เดินประกอบจังหวะอินเดียแดง	1

ภาคผนวก ช

สคริปต์บทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการร้องเพลงรำวงมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิคีทัศน์เรื่องการร้องเพลงร่ววงมาตรฐานระดับประถมศึกษา

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
1.	<p>- พื้นเป็นห้องฟ้า</p> <p>- ตัวอักษรขึ้นคำว่าบทเรียนวิคีทัศน์</p> <p>เรื่องการร้องเพลงร่ววงมาตรฐาน</p> <p>ระดับประถมศึกษา</p>	เพลงประกอบ	0.05
2.	<p>- ตัวอักษรขึ้นคำว่า</p> <p>โดย</p> <p>นางสาวปิยะรัตน์ แดงคำ</p> <p>ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์</p> <p>รศ. ดร. สุพิทย์ กาญจนพันธ์</p> <p>ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม</p> <p>ผศ. อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย</p> <p>กราบขอพระคุณ</p> <p>ดร. สมพร ไชยะ</p> <p>ผศ. โอวาท พูลศิริ</p> <p>ผศ. อรรถพร ฤทธิเกิด</p> <p>ภราดาอาจิม เต่งตระกูล</p> <p>ซิสเตอร์อรรณน จันทร์ชลอ</p> <p>คุณบัญญัติ เพ็ญสถิตย์</p> <p>อาจารย์อรรณน วรรณสำเร็จ</p> <p>อาจารย์ศิริวรรณ รัตนทัศนีย์</p> <p>อาจารย์ภาคินี เผือกพูนผล</p> <p>อาจารย์วีระชัย มีบ่อทรัพย์</p>	เพลงประกอบ	0.28

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
3.	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นเป็นลายไทย - รูปประเทศไทย - กลอน (อยู่บนแผ่นสาส์น) 	<p>เพลงประกอบ</p> <p>“อันเพลงไทยไซ้จะไรซึ่งคุณค่า หรือด้อยกว่าเขื่อนั้นหาไม่ เพลงของเราก็เสนาะเพราะจับใจ ทั้งยังเป็นสมบัติไทยสืบเนื่องมา”</p>	0.26
4.	<p>MLS.สลับ MS. การแสดงพื้นเมือง</p>	<p>เพลงพื้นเมืองและการแสดงพื้นเมือง</p> <p>เพลงพื้นเมืองหมายถึงเพลงของชาวบ้านในท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นต่างก็ประดิษฐ์แบบแผนการร้องเพลงของตนไปตามความนิยมสำเนียงภาษาพูด ก็เพี้ยนแปร่งแตกต่างกัน เพลงแบบนี้นิยมร้องในเวลาที่มีการชุมนุมผู้คนในหมู่บ้านมาร่วมรื่นเริงกันชั่วคราว เช่น</p>	0.33
5.	<p>LS. - งานวันสงกรานต์</p>	<p>สงกรานต์</p>	0.02
6.	<p>MLS. สลับ MS.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทอดกฐิน - ทอดผ้าป่า 	<p>ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น</p>	0.05
7.	<p>MLS -การแสดงพื้นเมืองลาว กระทบไม้</p>	<p>เพลงประเภทนี้ต่างถิ่นต่างก็ประดิษฐ์ทำนองและด้อยค่าไปตามความนิยม ดังนั้นสำเนียงภาษาที่ใช้ก็แตกต่างกันไปตามลักษณะของท้องถิ่นนั้นๆ</p>	0.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
8.	LS. - การแสดงพื้นเมือง เด่นกำรำเคียว	ลักษณะของเพลงพื้นเมืองทั่วไป ไม่ว่าทำนองเพลงชนิดใด มักจะเป็น การเกี่ยวพาราสีกันระหว่างชาย- หญิงเพลงพื้นเมืองจะแบ่งเป็น	0.53
9.	- ตัวอักษรขึ้นคำว่า เพลงพื้นเมืองภาคเหนือ	เพลงพื้นเมืองเหนือ	0.32
10.	- ตัวอักษรขึ้นคำว่า เพลงพื้นเมืองภาคกลาง	เพลงพื้นเมืองภาคกลาง	0.39
11.	- ตัวอักษรขึ้นคำว่า เพลงพื้นเมืองภาคอีสาน	เพลงพื้นเมืองภาคอีสาน	0.48
12.	- ตัวอักษรขึ้นคำว่า เพลงพื้นเมืองภาคใต้	เพลงพื้นเมืองภาคใต้	0.30
13.	MS. การแสดงพื้นเมืองภาคกลาง	สำหรับร่วมนั้นเป็นเพลงพื้นเมือง ภาคกลาง การร่วมนั้นเนื่องมาจาก รำโทน ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นเมืองที่ ชาวไทยนิยมเล่นกัน เครื่องดนตรีที่ ใช้ก็มี	0.18
14	CU. - ภาพฉิ่ง	ฉิ่ง	0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
15.	CU. - ภาพกรับ	กรับ	0.01
16.	CU. - ภาพโทน	และโทน ซึ่งมีเสียงเหมือนกลอง ดี สำหรับประกอบการรำเนื่องจากการ รำ ใช้โทนเป็นหลักในการกำกับ จึง เรียกการรำแบบนี้ว่า รำโทน	0.14
17.	- ตัวอักษรขึ้นคำว่าสงครามโลก ครั้งที่2	ต่อมาระหว่างสงครามโลกครั้งที่2 ชาวไทยนิยมเล่นรำโทนกันมาก รัฐ บาลจึงมอบหมายให้	0.10
18.	MS. - ภาพเครื่องหมาย กรมศิลปากร	กรมศิลปากร ปรับปรุงรำโทนเสีย ใหม่ โดยปรับปรุงทำนองเพลงและ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่น พร้อมทั้งจัดทำรำให้งดงามถูกต้อง และได้เปลี่ยนชื่อใหม่จาก	0.14
19.	CU. - ภาพการแสดงรำวง	รำโทน มาเป็น	0.02
20.	CU. - ภาพการแสดงรำวง	รำวง	0.01
21.	CU. - ภาพการแสดงรำวง	จนกระทั่งมาเป็น รำวงมาตรฐาน จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งหมด 10 เพลง ด้วยกัน	0.03

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
22.	MS. สลับ MLS. - ภาพการรำประกอบเพลง งามแสงเดือน - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงงามแสงเดือน	1.03
23.	MLS. สลับ MS. - ภาพการรำประกอบเพลงชาวไทย - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงชาวไทย	1.10
24.	MLS. สลับ MS. - ภาพการรำประกอบเพลงรำซิมาร่า - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงรำซิมาร่า	1.24
25.	MLS. สลับ MS. - ภาพการรำประกอบเพลง คินเดือน หงาย - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงคินเดือนหงาย	0.45
26.	MLS. สลับ MS - ภาพการรำประกอบเพลง ดวงจันทร์วัน เพ็ญ - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ	1.35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
27.	MLS. สลับ MS. - ภาพการรำประกอบเพลง ดอกไม้ของชาติ - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงดอกไม้ของชาติ	1.44
28.	MLS. สลับ MS - ภาพการรำประกอบเพลง หอญิง ไทโย งาม - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏ อยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงหอญิง ไทโยงาม	1.32
29.	MLS. สลับ MS - ภาพการรำประกอบเพลงดวงจันทร์ขวัญ ฟ้า - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า	0.50
30.	MLS. สลับ MS - ภาพการรำประกอบเพลง ขอชชายใจ หาญ - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏ อยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงขอชชายใจหาญ	0.55
31.	MLS. สลับ MS - ภาพการรำประกอบเพลงบุษานักรบ - ตัวอักษรเนื้อเพลงปรากฏอยู่ด้านล่าง	(ดนตรี) เพลงบุษานักรบ	2.12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา (นาที)
32.	<p>- ตัวอักษรขึ้นคำว่า มีวัตถุประสงค์ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ทราบประวัติความเป็นมาของรางวัล มาตรฐาน 2.ร้องเพลงได้ถูกต้องตามจังหวะและ ทำนองเพลง 3.ใช้เสียงในการร้องเพลงได้อย่าง เหมาะสม 4.มีความสุขสนุกสนานในการร้องเพลงรำ วงมาตรฐาน 	เพลงงามแสงเดือน	0.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวปิยะรัตน์ แดงจำเริญ

เกิด วันพุธที่ 4 ธันวาคม 2506 ที่จังหวัดลพบุรี

การศึกษา

ม.ศ. 1 – 3

อนุปริญญา

ปริญญาตรี

ปัจจุบัน

โรงเรียนโคกกะเทียมวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

วิชาเอกละครไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร

วิชาเอกนาฏศิลป์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ครูสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม

กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้